

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5ObdoZ/2/2025
Identifikačné číslo spisu:	1513226384
Dátum vydania rozhodnutia:	18.08.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1513226384.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v spore žalobcu Tatra-Leasing, s.r.o., Hodžovo námestie 3, Bratislava, IČO: 31 326 552, zastúpený Advokátska kancelária Rieglová & Kadáková s.r.o., Bajkalská 5/A, Bratislava, IČO: 51 330 091, proti žalovaným 1/ ABUSS, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 44 950 543 (ex offo výmaz z obchodného registra dňom 11.11.2023), 2/ I. G., narodený XX.X.XXXX, bytom K., 3/ F. G., narodený XX.X.XXXX, bytom I. 4/ Ing. V. H., narodený XX.X.XXXX, bytom X., zastúpený URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, IČO: 47 244 895, o zaplatenie 3 516,90 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B5-2CbZm/26/2017 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 2CbZm/26/2017), o dovolaní žalovaného 4/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23.1.2025, č. k. 1CoZm/7/2023-612, takto

rozhodol:

I. Návrh žalovaného 4/ na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .

II. Dovolanie žalovaného 4/ v časti proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23.1.2025, č. k. 1CoZm/7/2023-612, vo výroku III. o odmietnutí odvolania žalovaného 4/ proti výroku II. rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 3.10.2022, č. k. 2CbZm/26/2017-509, a vo výroku I. o zamietnutí návrhu žalovaného 4/ na prerušenie odvolacieho konania, o d m i e t a .

III. Dovolanie žalovaného 4/ vo zvyšnej časti z a m i e t a .

IV. Žalobcovi voči žalovanému 4/ n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 3.10.2022 č. k. 2CbZm/26/2017-509 vo výroku I. zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava V zo dňa 14.1.2014 č. k. 1Zm/634/2013-12 v znení opravného uznesenia zo dňa 29.7.2014 č. k. 1Zm/634/2013-79, voči žalovanému 4/ ponechal v platnosti. Vo výroku II. návrhy žalovaného 4/ na prerušenie konania

zamietol a výrokom III. priznal žalobcovi voči žalovanému 4/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že zmenkovým platobným rozkazom vyhovel návrhu žalobcu na vydanie zmenkového platobného rozkazu a žalovaným 1/, 2/, 3/ a 4/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 3 516,90 eura spolu so zmenkovým úrokom, zmenkovou odmenou a náhradou trov konania. Zmenkový platobný rozkaz vo vzťahu k žalovaným 1/ až 3/ nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť.

3. Proti tomuto zmenkovému platobnému rozkazu podal žalovaný 4/ včas námietky, v ktorých namietal, že žalobca predložil súdu prvej inštancie len domnelú zmenku. Tvrdil, že žalobca zlomyseľne, resp. v hrubej nedbanlivosti neuviedol, že zmenka bola žalobcom dodatočne doplnená na riadnu zmenku, pričom pred doplnením bola iba bianko listinou, ktorá v deň svojho vyhotovenia, ktorý bol súčasne i dňom, kedy žalovaný 1/ ako bianko výstavca (v spojení so zmluvou o použití bianko zmenky) podpísal túto bianko listinu a súčasne i dňom, kedy žalovaní 2/ a 3/ ako bianko avalisti podpísali túto bianko listinu, pričom po ich podpísaní odovzdali túto bianko listinu, do ktorej mal byť doplnený za podmienok uvedených v čl. I bod 5 Zmluvy o použití bianko zmenky údaj týkajúci sa (i) zmenkovej sumy a (ii) dátumu splatnosti, neobsahovala ani podpis žalovaného 4/ ako avalistu a ani označenie žalovaného 4/ ako avalistu. Na základe bodu 1.5. Zmluvy o použití bianko zmenky bol žalobca v hmotnoprávnej pozícii veriteľa vo vzťahu k žalovanému 1/ v hmotnoprávnej pozícii dlžníka a súčasne vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/ v hmotnoprávnej pozícii avalistov oprávnený doplniť výlučne za podmienok upravených v Zmluve o použití bianko zmenky a výlučne vo vzťahu k týmto žalovaným do bianko zmenky zmenkovú sumu a dátum splatnosti. Zmluva o použití bianko zmenky v nadväznosti na záväzkovo-právne vzťahy, ktoré boli uzatvorené medzi žalobcom a žalovanými 1/ až 3/ dňa 5.10.2009 (a to Zmluva o zriadení záložného práva, Zmluva o poskytnutí spotrebného úveru) - reglementovala výlučne vo vzťahu medzi žalobcom na strane jednej a žalovaným 1/ až 3/ na strane druhej podmienky a predpoklady pre vyplnenie pôvodnej bianko listiny na zmenku ako cenný papier. Samotná zmenka v pravom hornom rohu obsahuje číselné označenie „81090651/1“, ktoré zodpovedá jednak rovnakému číselnému označeniu Zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru, ako aj vo vzťahu k označeniu „Zmluva o poskytnutí spotrebného úveru“ (týmto rovnakým číselným označením) v samotnej Zmluve o zriadení záložného práva. Žalobca ako poskytovateľ úveru na základe úverových zmlúv si tento úver vo vzťahu k žalovaným 1/ až 3/ zabezpečoval okrem iného aj pôvodnou bianko listinou v spojení so zmluvou o použití bianko zmeniek, v dôsledku čoho mal žalobca iba a výlučne vo vzťahu k žalovaným 1/, 2/ a 3/ dohodnutý režim zmenkového vyplňovacieho práva, a preto bol oprávnený vyplniť pôvodnú bianko listinu výlučne len voči nim. Zmluva o použití bianko zmenky neupravila zmenkové vyplňovacie právo žalobcu vo vzťahu k žalovanému 4/, a preto žalobca nebol oprávnený vo vzťahu k žalovanému 4/ doplniť do pôvodnej bianko listiny údaj zmenkovej sumy a údaj dátumu splatnosti. Podľa názoru žalovaného 4/, túto skutočnosť potvrdzuje súčasne aj ustanovenie čl. III bod 6.1 v spojení s čl. II Zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru, ako aj čl. I bod 1.1 v spojení s čl. I bod 1.2. písm. i/ a čl. II bod 2.1. Zmluvy o zriadení záložného práva. Žalobca nemal so žalovaným 4/ uzatvorenie ani žiadnu dohodu o zmenkovom vyplňovacom práve a súčasne ani žiadnu zmluvu o zriadení záložného práva, či akúkoľvek inú dohodu o zabezpečení svojich pohľadávok. Žalovaný 4/ ďalej uviedol, že do znenia pôvodnej bianko listiny bol až dodatočne dňa 7.12.2009 dopísaný, a to samotným žalobcom (konkrétne p. Z. ako zamestnankyňou žalobcu v jej kancelárii), pričom žalovaný 4 na základe výslovného uistenia a ubezpečenia žalobcu, že podpis žalovaného 4/ na pôvodnej bianko listine je výlučne „evidenčný“, dal na samý kraj pôvodnej bianko listiny svoj podpis, a to tak, aby bolo zrejmé, že podpis nekryje žalobcom rukou dopísané označenie: „per aval, avalista: Ing. V. H., bydlisko: X., rod. č.: XXXXXX/XXXX, dátum podpisu: 7.12.2009“. Žalovaný 4/ tvrdil, že medzi ním a žalobcom nebola nikdy uzatvorená, ani písomne, ani ústne a ani konkludentne žiadna dohoda o vyplňovacom zmenkovom práve, oprávňujúca žalobcu vo vzťahu k žalovanému 4/ doplniť upravenú bianko listinu na vlastnú zmenku. V čase podpisu upravenej bianko listiny žalovaný 4/ vôbec nevedel o existencii zmluvy o použití bianko zmeniek. Žalovaný 4/ upozornil na tú skutočnosť, že podľa blankozmenky, ktorú predložil vo fotokópii k námietkam, doplnená doložka avalistu nie je krytá súvislým „vodorovným“ hrubým orámovaním textu doložky žalovaného 4/ ako avalistu, ako je tomu už pri doplnenej doložke avalistu v samotnej zmenke predloženej žalobcom,

pričom je zrejmé, že táto vodorovná hrubá čiara (orámovanie textu) bola dodatočne upravovaná (predĺžovaná) tak, aby kryla aj doplnenú doložku avalistu spolu s podpisom žalovaného 4/. Za týmto účelom preto navrhol grafologické skúmanie. Ďalej mal za to, že jeho podpis na listine nezakladá jeho zmenkový záväzok ako avalistu, ale výlučne mimozmenkový záväzok, a to s poukazom na neexistenciu dohody o zmenkovom vyplňovacom práve a s ňou spojenou námietkou nesprávneho vyplnenia blankozmenky voči žalovanému 4/. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby súd zmenkový platobný rozkaz voči nemu zrušil.

4. Podaním zo dňa 13.7.2015 žalovaný 4/ s poukazom na to, že v skutkovo a právne totožnom konaní, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 1CbZm/241/2014, navrhol vykonať znalecké dokazovanie, tiež navrhol prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 1CbZm/241/2014.

5. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z prvopisu zmenky zistil, že žalovaný 1/ (konajúci prostredníctvom žalovaného 2/ a 3/) vystavil v Bratislave 5.10.2009 žalobcovi vlastnú zmenku s doložkou „bez protestu“, na sumu 3 516,90 eura, s dátumom splatnosti 4.2.2013, s miestom platenia Bratislava, Tatra banka, a.s. Ako zmenkoví ručiteľia (per aval) sa za vystaviteľa zaručili žalovaní 2/ a 3/, označení menom, priezviskom, adresou bydliska a dátumom narodenia, s dátumom podpisu 5.10.2009 a žalovaný 4/, označený menom, priezviskom, adresou bydliska a rodným číslom, s dátumom podpisu 7.12.2009. Zo zmenky bolo zrejmé, že údaj o zmenkovej sume (aj slovom), dátume splatnosti, ako aj identifikačné údaje žalovaného 4/ boli dopísané ručne (perom), ostatné údaje na zmenke boli predtlačené. Nad vlastným textom zmenky sa v pravom hornom rohu nachádza č. 81090651/1. Z grafického prevedenia prvopisu zmenky predloženej žalobcom vyplýva, že identifikačné údaje žalovaného 4/, doložka „per aval“, dátum podpisu a podpis žalovaného 4/ sú kryté orámovaním, ktoré nadväzuje na pôvodné (predtlačené) orámovanie zmenky, pričom je zrejmé, že toto orámovanie bolo na zmenku doplnené dodatočne - nebolo predtlačené. Na rubovej strane zmenky sa nenachádza indosament a ani žiaden iný údaj.

6. Súd prvej inštancie za nesporné považoval to, že zmenka bola pôvodne blankozmenkou a zabezpečovala pohľadávky žalobcu zo zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru č. 81090651, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 1/ 5.10.2009. V rovnaký deň bola medzi žalobcom ako veriteľom, žalovaným 1/ ako dlžníkom a žalovanými 2/ a 3/ ako avalistami, uzavretá zmluva o použití bianko zmeniek č. 81090651/1, ktorá upravuje podmienky a predpoklady na vyplnenie chýbajúcich údajov na zmenke. V konaní tiež nebolo sporné, že zmenka bola pôvodne avalovaná len žalovanými 2/ a 3/ a podpis žalovaného 4/ bol na zmenku pripojený až následne po tom, čo sa stal konateľom a spoločníkom žalovaného 1/.

7. Sporným ostal podľa súdu prvej inštancie nárok vo vzťahu k žalovanému 4/, ktorý sa v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu bránil neexistenciou dohody o vyplňovacom zmenkovom práve medzi žalobcom a žalovaným 4/ a z toho vyvodzoval neoprávnené vyplnenie blankozmenky. Súd prvej inštancie konštatoval, že zmenka bola riadne vystavená a podpísaná žalovanými, má všetky náležitosti predpísané v čl. I § 75 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového v platnom znení (ďalej len „ZZŠ“), a keďže nebola v čase splatnosti zaplatená, nie je možné tvrdiť, že žalobca sa jej zaplattenia domáha bezdôvodne. Predložením prvopisu zmenky, ktorá má všetky náležitosti predpísané v ustanovení čl. I § 75 ZZŠ, žalobca svoj nárok vyplývajúci zo zmenky preukázal. Podaním námietok sa zmenkový platobný rozkaz nezrušil, a súd už len posudzuje, či je obrana žalovaného 4/ vyjadrená v námietkach dôvodná a či ním tvrdené a preukázané skutočnosti spôsobili úplný alebo čiastočný zánik povinnosti poskytnúť žalobcovi plnenie zo zmenky. V tomto štádiu konania preto dôkazné bremeno ťaží len žalovaného 4/ a on musí preukázať, či sú splnené podmienky, aby bol zmenkový platobný rozkaz celkom alebo sčasti zrušený.

8. Po oboznámení sa s námietkami žalovaného 4/, súd prvej inštancie dospel k záveru, že tieto námietky nemožno považovať za dôvodné, teda také, ktoré by odôvodňovali zrušenie vydaného zmenkového platobného rozkazu čo i len sčasti. Súd prvej inštancie mal za to, že žalovaný 4/ podpísaním dodatku č.

1 pristúpil k zmluve o použití bianko zmeniek č. 81090651/1, a teda aj k dojednaniu o spôsobe a podmienkach vyplnenia blankozmenky. Z dodatku vyplýva, že sa vzťahuje na konkrétnu zmluvu - zmluvu o použití bianko zmeniek č. 81090651/1, ktorú mení a dopĺňa. Do textu dodatku nemusí byť prevzaté znenie každého článku zmluvy, ku ktorému sa dodatok vzťahuje, rovnako tak zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva povinnosť pripojiť alebo spojiť dodatok so zmluvou. Žalovaný 4/ v dodatku č. 1 prehlásil, že má právnu spôsobilosť a oprávnenie podpísať tento dodatok ku zmluve, podpísať blankozmenku a vykonávať práva a plniť záväzky z tejto zmluvy pre neho vyplývajúce. Ak žalovaný 4/ prehlásil, že má spôsobilosť plniť si záväzky a práva zo zmluvy o použití blankozmenky, je daná jeho zaviazanosť z tejto zmluvy. Účelom zmeny a doplnenia zmluvy o použití bianko zmeniek bolo pristúpenie žalovaného 4/ k záväzku vyplývajúcejmu z blankozmenky. V kontexte všetkých ustanovení dodatku č. 1 k zmluve o použití bianko zmeniek dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalovaný 4/ ako avalista č. 3 pristúpil k zmluve o použití bianko zmeniek č. 81090651/1, a teda je daná existencia dohody o zmenkovom vyplňovacom práve medzi ním a žalobcom. Pri výklade tohto právneho úkonu treba vychádzať z účelu, ktorý zmluvné strany sledovali. Dodatok č. 1 by bez toho, aby jeho účelom bolo pristúpenie žalovaného 4/ k zmluve o vyplňovacom práve, strácal význam, ak by bol uzavretý len v dôsledku potvrdenia skutočnosti, že žalovaný 4/ ako avalista č. 3 pristúpil k záväzku zo zmenky, keďže táto skutočnosť vyplýva zo samotnej zmenkovej listiny a avalista môže byť na zmenku dopísaný bez existencie osobitnej dohody. Účelom dodatku č. 1 bolo pristúpenie avalistu č. 3 k udeleniu vyplňovacieho oprávnenia, čo vyplýva z prehlásenia avalistu č. 3 na dodatku č. 1 a tiež aj zo záverečných ustanovení čl. II dodatku, že ostatné ustanovenia zmluvy zostávajú v platnosti a účinnosti v nezmenenej podobe.

9. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalovaný 4/ síce v priebehu konania namietal pravosť svojho podpisu na dodatku č. 1 k zmluve o použití bianko zmeniek č. 81090651/1, avšak vo vzťahu k tomuto tvrdeniu neunesol dôkazné bremeno, ani neprodukoval také dôkazy, ktoré by potvrdili, že jeho podpis na blankozmenke mal mať výlučne evidenčný charakter.

10. Žalovaný 4/ navrhoval pripojenie spisu vedeného Ministerstvom vnútra SR, Prezídium Policajného zboru, Národná kriminálna agentúra, Národná jednotka finančnej polície, expozitúra Bratislava, ČVS: PPZ-627/NKA-FP-BA-2015, ktorý mal obsahovať svedecké výpovede zamestnancov žalobcu k spôsobu podpísania dodatku č. 1 k dohode o zmenkovom vyplňovacom práve, a ktorí podľa názoru žalovaného 4/ v tomto konaní vypovedali, že „ani nevedia, ako, či akým spôsobom mal byť údajne podpísaný dodatok č. 1 k dohode o zmenkovom vyplňovacom práve, dokonca niektorí zamestnanci potvrdili, že žiaden z nich nebol ani prítomný pri podpise inkriminovaného dodatku č. 1 k dohode o zmenkovom vyplňovacom práve". Keďže určujúcou skutočnosťou, ktorú mal žalovaný 4/ v tomto prípade preukázať, bola absencia dohody o vyplňovacom práve k blankozmenke a podpis blankozmenky na evidenčné účely, súd tento navrhnutý dôkaz nevykonával, pretože nemal z návrhu na vykonanie tohto dôkazu osvedčené, že by ním bolo možné preukázať skutkové tvrdenia žalovaného. Naproti tomu žalobca predložil súdu dodatok č. 1 k zmluve o vyplňovacom práve, z ktorého nepochybne vyplýva existencia dohody medzi žalobcom a žalovaným 4/ o tom, ako má byť blankozmenka aj vo vzťahu k žalovanému 4/ vyplnená. Uvedený listinný dôkaz zároveň preukazoval, že sa žalovaný 4/ na blankozmenku podpísal ako avalista, čo bezpochyby vylučuje jeho tvrdenia o evidenčnom charaktere jeho podpisu na blankozmenke.

11. Žalovaný 4/ tiež navrhoval pripojenie znaleckého posudku z konania vedeného na prvoinštančnom súde pod sp. zn. 3CbZm/57/2017, z ktorého záverov malo vyplynúť, že podpis na dodatku č. 1 k zmluve o použití bianko zmeniek, predloženého žalobcom, s najväčšou pravdepodobnosťou nie je pravým podpisom žalovaného 4/. Súd tento dôkaz nepovažoval za potrebné vykonať, pretože predmetom konania vedeného pod sp. zn. 3CbZm/57/2017 je nárok na zaplatenie zmenkovej sumy vyplývajúcej z inej zmenky, ako je tomu v tomto konaní.

12. Súd prvej inštancie tiež poukázal na rozpornosť argumentácie žalovaného 4/, ktorý na jednej strane v námietkach akékoľvek dojednanie o vyplňovacom práve so žalobcom kategoricky popieral a na strane druhej vo vyjadrení k meritu veci z 24.7.2018 už existenciu dohody o vyplňovacom práve výslovne tvrdil a domáhal sa možnosti vznášať kauzálné námietky, pričom tieto tvrdenia následne na pojednávaní

7.7.2021 v celom rozsahu opätovne poprel.

13. Žalovaný 4/ ďalej v konaní namietal, že žalobca konal zlomyseľne a s hrubou nedbanlivosťou (v zmysle čl. I § 10 ZZŠ), keď dodatočne upravil blankozmenku predĺžením hrubých čiar (orámovania) okolo doložky per aval, pričom jeho podpis zostal mimo tohto textu. Súd tieto námietky vyhodnotil ako nedôvodné a otázku času dokreslenia čiar označil za bezpredmetnú. Zo samotného grafického prevedenia listiny a vyjadrení žalovaného 4/ (ktorý potvrdil, že sa podpísal až po vpísaní doložky s jeho údajmi) jasne vyplývalo, že ide o doložku avalistu zakladajúcu zmenkové ručenie. Súd ďalej vysvetlil, že argumentácia žalovaného 4/ ohľadom zlomyseľnosti a hrubej nedbanlivosti pri vyplňaní zmenky je právne irelevantná. Skúmanie týchto pojmov má totiž zmysel iba vtedy, ak dochádza k prevodu zmenky na nového majiteľa, nakoľko pojem „nadobúdanie zmenky“ nemožno stotožňovať s jej vyplnením. Keďže žalobca je prvým majiteľom zmenky, námietka nesprávneho vyplnenia blankozmenky je voči nemu procesne prípustná priamo. Žalovaný tak vôbec nemusí preukazovať zlomyseľné či hrubo nedbanlivostné konanie žalobcu, ale na svoju obranu musí vecne preukázať, že neboli dodržané konkrétne dojednané podmienky vyplňovacieho práva. Prípadné dodatočné kreslenie čiar preto nemá na posúdenie podstaty tejto námietky žiadny vplyv.

14. Súd prvej inštancie mal za to, že nemožno vo všeobecnosti prijať záver o tom, že každý text, ktorý sa nachádza mimo orámovania pôvodného textu zmenky, nie je súčasťou zmenky len z toho dôvodu, že orámovanie nekryje neskôr dopísaný text. Treba vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, teda z celkového prevedenia zmenky. Súd mal za to, že doložka per aval ani podpis avalistu nemusia byť kryté orámovaním. Preto dospel k záveru, že podpis žalovaného 4/ ako aj jeho osobné údaje a doložka „per aval“ je súčasťou zmenky, nejde o údaje stojace mimo nej, a to bez ohľadu na skutočnosť, či sú tieto údaje kryté orámovaním alebo nie. Z uvedeného dôvodu súd nepovažoval za účelné vykonať ani znalecké dokazovanie ohľadom časovej následnosti zápisov na zmenke. Dodal, že ak by sa aj v konaní preukázalo, že doplnenie orámovania bolo uskutočnené po tom, čo sa žalovaný 4/ na blankozmenku podpísal, na platnosť jeho ručiteľského záväzku zo zmenky by to nemalo žiaden vplyv. Dodatočné doplnenie čiar (orámovanie) na zmenke možno považovať za doplnenie právne bezvýznamného údaju na zmenke. Z uvedených dôvodov preto súd nepovažoval za účelné vykonať znalecké dokazovanie ohľadom dodatočne upravovaného orámovania (doorámečkovania) zmenky a ani znalecké dokazovanie následnosti zápisov na zmenke.

15. Žalovaný 4/ ďalej tvrdil, že má voči žalobcovi (ako dodávateľovi) postavenie spotrebiteľa. Súd prvej inštancie konštatoval, že ochranu ako spotrebiteľ nepožíva nevyhnutne každá fyzická osoba. Žalovaného 4/ nie je možné považovať za spotrebiteľa v súvislosti s jeho zmenkovým ručiteľským záväzkom. Podľa údajov v obchodnom registri, žalovaný 4/ v čase podpisu blankozmenky vykonával funkciu konateľa žalovaného 1/ a zároveň bol v tejto spoločnosti spoločníkom. Podporne súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Súdného dvora Európskej únie (ďalej aj "SD EÚ") zo 14.3.2013 vo veci Česká spořitelna, a.s. proti Gerald Feichter, C-419/11. Vzhľadom k tomu, že do osobitného režimu ochrany spotrebiteľa patria len zmluvy uzavreté mimo a nezávisle od akejkoľvek podnikateľskej činnosti alebo povolania, a súčasne žalovaný 4/ prevzal zmenkové ručenie za záväzky spoločnosti, ktorej bol konateľom a mal v tejto spoločnosti aj obchodný podiel, nebolo mu možné priznať postavenie spotrebiteľa. Na ostatné námietky žalovaného 4/, ktoré vzniesol po lehote uvedenej v § 175 ods. 1 OSP, súd prvej inštancie s poukazom na § 175 ods. 4 OSP neprihliadal.

16. Žalovaný 4/ navrhol prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na prvoinštančnom súde pod sp. zn. 1CbZm/241/2014 s odôvodnením, že súd môže využiť výsledky znaleckého dokazovania, ktoré malo byť vykonané v uvedenom konaní. Vzhľadom k tomu, že zástupca žalovaného 4/ na pojednávaní 7.7.2021 výslovne uviedol, že na uvedenom návrhu netrvá, súd o tomto návrhu osobitne nerozhodoval.

17. Súd prvej inštancie nedospel ani k záveru o potrebe prerušiť konanie podľa § 162 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a návrhy žalovaného 4/ na prerušenie konania zamietol. O trovách konania rozhodol súd podľa

ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 2 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní plne úspešný, priznal voči žalovanému 4/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

18. Na základe odvolania podaného žalovaným 4/ (ďalej aj „odvolateľ“) Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 23.1.2025 č. k. 1CoZm/7/2023-612 vo výroku I. návrhy žalovaného 4/ na prerušenie odvolacieho konania zamietol, výrokom II. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku I. a v súvisiacom výroku III. Výrokom III. odvolací súd odvolanie žalovaného 4/ v napadnutej časti výroku II. odmietol. Posledným výrokom žalobcovi priznal proti žalovanému 4/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

19. Odvolací súd konštatoval vecnú správnosť napadnutého rozsudku s tým, že súd prvej inštancie na základe dostatočne zisteného skutkového stavu vyvodil správne právne závery a svoje rozhodnutie spôsobom súladným s dikciou ustanovenia § 220 ods. 2 CSP podrobne a dostatočne presvedčivo odôvodnil. Ďalej odvolací súd uviedol, že konanie pred súdom prvej inštancie bolo vedené v súlade so zásadou kontradiktórnosti civilného procesu a odvolací súd nezistil žiadne vady procesného charakteru, ktoré by mali za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd nevzhliadol dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť, keďže súd prvej inštancie sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie vysporiadal a odvolací súd sa s týmto odôvodnením v plnej miere stotožnil. Na zdôraznenie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd doplnil nasledovné dôvody v kontexte odvolacích dôvodov.

20. Odvolateľ v konaní namietal nevykonanie dokazovania čítaním listín, resp. neoznámenie ich obsahu, keď podľa neho súd prvej inštancie paušálne odôvodnil ich nevykonanie ustanovením § 204 CSP. Podľa odvolacieho súdu sa listiny pripojené k žalobe v zmysle § 132 ods. 1, ods. 3 CSP štandardne vykonávajú ich čítaním, resp. oboznámením ich podstatného obsahu. Ak však listinné dôkazné prostriedky doručené žalovanému na vyjadrenie podľa § 167 ods. 1 CSP neboli spochybnené čo do pravosti ani obsahu, uplatní sa časť vety za bodkočiarkou § 204 CSP. Súd vtedy nie je povinný ich podstatný obsah oboznamovať a na tento postup nepotrebuje súhlas strán konania. Tvrdenie žalovaného 4/ o paušálnom nevykonaní dokazovania považoval odvolací súd za nepravdivé, keďže zo zvukových záznamov vyplynulo, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie prečítaním podstatného obsahu originálu zmenky (dňa 3.10.2022) a jej kópie vyhotovenej z originálu (dňa 7.7.2021). Súd prvej inštancie čítaním vykonal aj podstatný obsah spochybnených listín, a to Zmluvu o použití bianko zmeniek č. 81090651/1, Dodatok č.1 k nej a kópiu znaleckého posudku č. 8/2018 (všetko dňa 7.7.2021). Vo vzťahu k ostatným listinám v spise súd postupoval podľa druhej časti vety za bodkočiarkou § 204 CSP, keďže neboli spochybnené čo do obsahu a pravosti. Odvolací súd dodal, že napriek poučeniu podľa § 204 CSP nevzniesla žiadna zo strán námietku voči aplikácii tohto ustanovenia a odvolateľ nad rámec uvedených listín čítanie ďalších dôkazov nepožadoval. Súd prvej inštancie preto správne uviedol, ktoré dôkazné prostriedky sú súčasťou spisu, ktoré tvrdenia nimi mal preukázané a ako vyhodnotil vykonané dokazovanie.

21. Odvolateľ namietal aj rozloženie dôkazného bremena, pričom uviedol, že súd prvej inštancie zaťažil žalovaného 4/ dokazovaním negatívnej skutočnosti, a to neexistencie dohody o vyplňovacom zmenkovom práve v tejto súvislosti namietal aj nevykonanie znaleckého dokazovania v zmysle uznesenia č. k. 2CbZm/26/2017-500 zo dňa 23.3.2022. Žalovaný 4/ namietal aj to, že dôkazné bremeno ohľadom pravosti podpisu na zmenke malo spočívať na žalobcovi, pričom žalovaný 4/ pravosť zmenky poprel.

22. Odvolací súd považoval za potrebné v tejto súvislosti ozrejmiť, že dôkazné bremeno ohľadne pravosti zmenky, teda podpisu žalovaného na zmenke, je na žalobcovi, ktorý zmenku predložil, a ktorý zo skutočnosti v nej uvedených vyvodzuje uplatnený nárok (uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Cdo/1164/2010 zo dňa 27.4.2011, uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Cdo/3478/2007 zo dňa 21.12.2009). Naproti tomu, dôkazné bremeno v prípade namietania pravosti podpisu na dohode o vyplňovacom zmenkovom práve musí uniesť žalovaný 4/, ktorý predmetnú skutočnosť namietal, keďže žalobca ako majiteľ zmenky nemusí dokazovať nič iné, len to, že je majiteľom platnej zmenky. V rámci teórie dôkazného bremena bol žalovaný 4/ v priebehu konania na súde prvej inštancie na predmetnú skutočnosť upozornený, pričom samotný právny zástupca žalovaného 4/ s ohľadom na vyslovený

predbežný právny názor navrhol vykonať znalecké dokazovanie k pravosti podpisu na Dodatku č. 1, ktorý spochybňoval.

23. K tvrdenému porušeniu práva na spravodlivý proces formálnym uplatňovaním ust. § 253 ods. 3 CSP súdom prvej inštancie, keď na pojednávaní konanom dňa 3.10.2022 neumožnil žalovanému 4/ uhradiť preddavky na trovy dôkazu v zmysle uznesenia č. k. 2CbZm/26/2017-500 zo dňa 23.3.2022, odvolací súd uviedol, že predmetná námietka žalovaného 4/ nie je dôvodná. Strana konania, ktorá vykonanie dôkazu navrhla, musí rátať s tým, že súd jej môže uložiť povinnosť zložiť preddavok na vykonanie tohto dôkazu. V prípade znaleckého dokazovania je preddavková povinnosť obligatórna, pokiaľ nebolo strane priznané oslobodenie od súdneho poplatku (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS/389/2021). V prípade, ak strana nespĺní povinnosť uloženú súdom v stanovenej lehote, musí znášať aj následky spojené s nespĺnením si svojich povinností. Odvolací súd nedospel k záveru o porušení práv žalovaného 4/, keď súd prvej inštancie postupoval v súlade s § 253 ods. 3 CSP, v dôsledku čoho neumožnil žalovanému 4/ úhradu preddavku na pojednávaní. Keďže napriek doručenému uzneseniu o uložení preddavkov na trovy dôkazu so stanovenou lehotou a príslušným poučením, žalovaný 4/ neuhradil preddavok v lehote uloženej súdom prvej inštancie bez ohľadu na dôvody uvádzané žalovaným 4/, a to ani do konania nariadeného pojednávania, stratil žalovaný 4/ vlastným podcenením a zanedbaním procesné právo - možnosť vykonania dokazovania, ku ktorému úhrada tohto preddavku smerovala.

24. K námietke odvolateľa ohľadom neunesenia dôkazného bremena žalobcu o pravosti podpisu žalovaného 4/ na zmenke, odvolací súd uviedol, že túto námietku odvolateľ spájal s námietkou podpisu žalovaného 4/ mimo orámčkovania zmenky a evidenčným charakterom tohto podpisu. Súd prvej inštancie v otázke samotného podpisu žalovaného 4/ na zmenke vychádzal z tvrdení žalobcu v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, keď tvrdil, že svoj podpis na bianko listine dal na okraj, a to tak, aby bolo zrejmé, že podpis nekryje žalobcom rukou dopísané označenie: per aval, avalista s údajmi o mene, bydlisku, rodnom čísle a dátumu podpisu žalovaného 4/. Z tohto tvrdenia je možné vyvodíť pravosť podpisu na zmenke, ako aj to, že žalovaný 4/ pripojil svoj podpis na zmenku po tom, čo obsahovala doložku per aval. Následnú zmenu tvrdení, že žalovaný 4/ sa podpísal na ľavý okraj listiny na miesto, kde nebola uvedená doložka per aval, vyhodnotil ako účelovú. Odvolací súd za správny považoval názor súdu prvej inštancie, že aj v prípade dodatočného dopísania doložky per aval len k samotnému podpisu žalovaného 4/ na líci zmenky, táto spôsobuje účinky zmenkového ručenia v zmysle § 31 ods. 3 ZZŠ. Súd prvej inštancie tiež správne uzavrel, že žalovaný 4/ neuvádzal, že boli údaje na líci zmenky, ako aj doložka avalistu, doplnené žalobcom bez jeho vedomia, z čoho vyplýva, že s tým, že žalovaný 4/ bude zaviazaný zo zmenečného ručenia, bol uzrozumený, o čom svedčí aj uzatvorený Dodatok č. 1 k zmluve o použití bianko zmeniek. V predmetnom dodatku sa strany konania dohodli na pristúpení avalistu č. 3 (žalovaného 4/) k záväzku vyplývajúcejmu z blankozmenky a doplnení Zmluvy o použití bianko zmeniek č. 81090651/1, z ktorého dohoda o vyplňovacom práve vyplýva. Predmetná dohoda o vyplňovacom práve bola uzatvorená písomne, čo mal súd prvej inštancie preukázané podpísaným Dodatkom č. 1, ktorý nebol relevantne spochybný, keďže v tomto smere ťažilo dôkazné bremeno žalovaného 4/, ktorý neunesol bremeno svojho tvrdenia o neexistencii predmetnej dohody (nevykonané znalecké dokazovanie s ohľadom na neuhradenie preddavku na trovy dôkazu).

25. Odvolací súd závery súdu prvej inštancie k existencii dohody o vyplňovacom práve (bod 39 a 41 až 43) považoval za správne, pričom dal do pozornosti odvolateľa zmätočnosť jeho tvrdení v rámci konania, keď na jednej strane tvrdil neexistenciu dohody o vyplňovacom práve, na druhej strane odkazoval na argumentáciu vzťahujúcu sa ku kauzálnemu avalu, ako aj ďalšie vnútorne si odporujúce tvrdenia, keď napríklad žalovaný 4/ vo vyjadrení zo dňa 24.7.2018 výslovne tvrdil existenciu dohody o vyplňovacom práve, ktorú následne poprel. Z týchto tvrdení považoval odvolací súd za zrejmu angažovanosť žalovaného 4/ na dohode o vyplňovacom práve k blankozmenke, v dôsledku čoho žalovanému 4/ tak v pozícii konateľa dlžníka, ako aj v pozícii avalistu č. 3, museli byť známe všetky aspekty tvoriace obsah dohody o vyplňovacom práve k blankozmenke. Žalovaný 4/ na pojednávaní konanom dňa 7.7.2021 síce svoje tvrdenia poprel, avšak takúto zásadnú zmenu tvrdení vyhodnotil odvolací súd ako tendenčnú. S ohľadom na existenciu dohody o vyplňovacom práve, za nedôvodnú

považoval námietku žalovaného 4/ o vyplnení zmenkovej sumy a údajov splatnosti zmenkovej sumy bez dohody so žalovaným 4/, ako aj námietku, že súd prvej inštancie na predmetnú námietku nereagoval.

26. Za nepravdivé považoval odvolací súd aj tvrdenie odvolateľa, že nebolo zo strany žalobcu spochybnené, že žalovaný 4/ zmenku podpísal len na okraj mimo orámovania a akéhokoľvek textu zo strany žalobcu. Žalobca sa výslovne vyjadril tak, že podpis žalovaného 4/ na blankozmenku, ako aj na Dodatku č. 1, boli zrealizované dňa 7.12.2009 po tom, čo boli skôr na blankozmenku vyznačené údaje o mene, priezvisku, rodnom čísle žalovaného 4/ ako avalistu č. 3, ako aj dátum podpisu, doložka „per aval“ a orámovanie vodorovnými čiarami a pripravený Dodatok č. 1. Je zrejmé, že išlo o spornú skutočnosť, ktorú súd prvej inštancie náležite vyhodnotil a vysporiadal sa s procesnou obranou žalovaného 4/, keď uviedol, že ZZŠ evidenčný charakter podpisu na zmenke nepozná s poukazom aj na § 31 ods. 3 ZZŠ. Súd prvej inštancie sa vysporiadal aj s orámovaním textu zmenky, ale aj s grafickou, obsahovou a vizuálnou podobou zmenky, a preto je nedôvodná námietka odvolateľa, že tieto skutočnosti ušli pozornosti súdu prvej inštancie. Vo vzťahu k podpisu žalovaného 4/ na zmenke súd prvej inštancie skonštatoval priestorovú súvislosť a grafické rozloženie údajov, ako aj súvzťažnosť textu na zmenke, ktoré viedli k správne mu záveru o vyvolaní zmenkového ručenia žalovaného 4/ ako zmenkového ručiteľa podľa čl. I § 30 a nasl. ZZŠ so záväzkom plniť zo zmenky jej majiteľovi ako ten, za koho sa zmenkový ručiteľ zaručil. Podpis odvolateľa, tak ako skonštatoval aj súd prvej inštancie, je totiž spolu s osobnými údajmi žalovaného 4/ a doložkou avalistu č. 3 nachádzajúcich sa na jednej listine, súvisiaci s textom zmenky a kryjúci celý jeho text. Predmetná doložka nadväzuje na predchádzajúce ručiteľské vyhlásenia „per aval“ dvoch iných avalistov a nachádza sa na jednej listine bezprostredne vedľa zmenkového vyhlásenia. Odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie správne posúdil námietku o podpise žalovaného 4/ na zmenke výlučne pre evidenčné účely ako nedôvodnú a nemajúcu oporu v ZZŠ, ako aj to, že akékoľvek doorámčekovanie doložky per aval, resp. podpisu avalistu č. 3, je právne bezvýznamné. Odvolací súd tu podporne poukázal na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), a to rozsudok zo dňa 29.10.2024, sp. zn. 50bdoZ/1/2021, v ktorom ide o prípad vychádzajúci z obdobného skutkového a právneho stavu, ako je to v predmetnej veci.

27. Vo vzťahu k námietke odvolateľa k bodu 51. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, týkajúcej sa odkazu na číselné označenie zmenky, odvolací súd uviedol, že na tejto skutočnosti súd prvej inštancie nezaložil podstatné závery pre vznik účinkov zmenečného ručenia (týmto bol argument o právnej bezvýznamnosti doorámčekovania, no najmä grafická, obsahová a vizuálna súvzťažnosť zmenkového vyhlásenia s podpisom žalovaného 4/). Súd prvej inštancie v tejto súvislosti len poukázal na ďalšiu zmatosť vo vyjadreniach žalovaného 4/, keď v zmenkových námietkach sám odkazoval na číselné označenie mimo orámčekovania zmenky a na strane druhej k zmenečnej doložke už tvrdil, že nie je súčasťou zmenkovej listiny.

28. Odvolací súd ďalej uviedol, že súd prvej inštancie sa v bode 57 odôvodnenia vysporiadal s námietkou žalovaného týkajúcou sa jeho postavenia ako spotrebiteľa, s ktorým sa odvolací súd stotožnil, keď skonštatoval, že žalovaný 4/ nie je možné považovať za spotrebiteľa v súvislosti s jeho zmenkovým ručiteľským záväzkom. V danom prípade žalovaný 4/ k podpísaniu zmenky časovo i vecne pristúpil v súvislosti s podpísaním Dodatku č. 1 k zmluve o použití biano zmeniek, pričom sám poskytol tvrdenie, že konal ako štatutárny zástupca v mene a za zmenkového dlžníka spoločnosť ABUSS, s.r.o. Keďže žalovaný 4/ prevzal zmenkové ručenie za záväzky spoločnosti, v ktorej bol konateľom, a v súvislosti s jej podnikateľskou činnosťou, nie je dôvodné priznať žalovanému 4/ status spotrebiteľa.

29. Súd prvej inštancie v bodoch 34 a 35 odôvodnenia skonštatoval, že v dôsledku uplatnenia prísnej koncentračnej zásady troch dní v zmysle § 175 ods. 1 OSP musí byť v námietkach uvedené všetko, čo žalovaný zo zmenky namieta. Podľa odvolateľa súd prvej inštancie nesprávne neprihliadal na námietku neexistencie dohody o vyplňovaní práve, keďže táto v sebe zahŕňala aj námietku výšky vyplnenej zmenkovej sumy. S výkladom žalovaného 4/ sa odvolací súd nestotožnil, keďže uplatňovanie ďalších námietok mimo koncentračnej lehoty, ako výšky vyplnenej zmenkovej sumy, ale aj námietky nahradenia

pôvodného záväzku žalovaného 1/ novým záväzkom žalovaných 1/ až 4/ podľa notárskej zápisnice o splátkach, s poukazom na § 175 ods. 4 OSP nie je uplatňovaním reštriktívneho výkladu, ale aplikácie v súlade s obsahom a zmyslom príslušného ustanovenia, ktorý vyjadruje zmenkovú prísnosť v úprave skráteného konania o zmenkovom platobnom rozkaze, vrátane nadväzujúceho konania súdu prvej inštancie o podaných námietkach podľa § 175 OSP.

30. Odvolateľ v podanom odvolaní namietal aj nevykonanie ďalších navrhnutých dôkazov, ako nepripojenie trestného spisu, tiež znalecké dokazovanie ohľadom dodatočne upravovaného orámovania, ktoré súd prvej inštancie zamietol, čím mal podľa odvolateľa porušiť právo na spravodlivé súdne konanie. Tieto dôkazy boli podľa odvolateľa potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a to preukázanie neexistencie dohody o vyplňovacom práve a postavenie spotrebiteľa, ako aj zistenia momentu doorámčekovania zmenečného vyhlásenia. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie nevykonanie ďalšieho dokazovania riadne a logicky vo vzťahu ku každému zamietnutému návrhu na vykonanie dokazovania odôvodnil, a s týmito závermi sa stotožnil.

31. Odvolací súd po posúdení návrhov žalovaného na prerušenie odvolacieho konania podľa ust. § 162 ods. 1 písm. b), písm. c) CSP v spojení s § 378 ods. 1 CPS dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné, a preto ich zamietol vo výroku I. odvolacieho rozsudku. S ohľadom na námietku žalovaného 4/ vo vzťahu k zamietnutiu jeho návrhov na prerušenie konania súdom prvej inštancie súhrnne vo výroku II. rozsudku, odvolací súd upozornil, že zo žiadneho ustanovenia CSP nie je možné vyvodiť povinnosť súdu rozhodovať o návrhu strán konania na prerušenie konania podľa ust. § 162 ods. 1 písm. b) a písm. c) osobitnými výrokmi. Preto odvolací súd zamietol oba návrhy žalovaného 4/ na prerušenie konania jedným výrokom (výrok I. rozsudku).

32. K návrhu žalovaného 4/ na prerušenie odvolacieho konania podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd konštatoval, že nie je povinnosťou odvolacieho súdu na požiadanie strany konania vyvolať konanie pred ústavným súdom podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vo vzťahu k tvrdenej neústavnosti ustanovenia § 175 ods. 1 OSP v spojení s § 471 ods. 2 CSP o trojdňovej lehote na podanie námietok proti vydanému zmenkovému platobnému rozkazu a koncentrácii námietkového konania (bližšie pozri rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS/191/2014). Podľa názoru odvolacieho súdu nie je dôvod vyvolať konania o súlade s Ústavou SR v danej veci, keďže prípadné rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) nebude mať priamu väzbu a relevantný význam pre predmetné súdne konanie, ktoré má byť z tohto dôvodu prerušené, kde podporne odvolací súd poukázal na závery rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5ObdoZ/1/2024 zo dňa 29.10.2024, ktorý riešil totožnú námietku.

33. Odvolací súd k návrhu žalovaného 4/ na prerušenie odvolacieho konania podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP, uviedol, že na predmetnú vec je potrebné aplikovať ustanovenia ZZŠ a ustanovenia CSP a sčasti OSP, pričom právne postavenie žalovaného 4/ nie je spotrebiteľské, a preto nie je dôvod aplikovať v predmetnej veci právo EÚ. S ohľadom na uvedené je zrejmé, že položená otázka žalovaným 4/ by pre daný spor nielenže nemala kľúčový význam, ale táto by bola len akademickej povahy, bez základu v samotnom spore.

34. Na záver uviedol, že ust. § 357 CSP taxatívne vymenúva okruh uznesení súdu prvej inštancie, proti ktorým je odvolanie prípustné. V tomto prípade súd prvej inštancie vo výroku II. rozsudku zamietol návrhy žalovaného 4/ na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. b), písm. c) CSP. Keďže CSP neupravuje prípustnosť odvolania proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. b), písm. c) CSP, tak odvolací súd odvolanie žalovaného 4/ proti výroku II. napadnutého rozsudku odmietol bez skúmania vecnej stránky veci. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a s § 262 ods. 1 CSP.

35. Proti rozsudku odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu podal žalovaný 4/ (ďalej tiež „dovolateľ“) rozsiahle dovolanie (56 strán), ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. e) a f) CSP a zároveň z § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec

vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

36. Vádu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP videl dovolateľ najmä v nevykonaní navrhovaných dôkazov a odopretí vykonania dokazovania, pričom odvolací súd sa mal nedostatočne vysporiadať s dokazovaním v konaní, nevykonať navrhované dokazovanie zo strany žalovaného 4/ a uvedené skutočnosti dostatočne nezdôvodnil.

37. Dovolateľ vo vzťahu k súdom mu uloženaj povinnosti zložiť preddavok na trovy dokazovania poukazoval na bod 17 odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení bodom 41 a 42 odvolacieho rozhodnutia. Uviedol, že potrebu vykonania znaleckého dokazovania osvedčil a posilnil najmä s poukazom na konanie vedené pod sp. zn. 3CbZm/57/2017 a tam vyhotovený znalecký posudok č. 5/2021 a jeho doplnenie č. 1, kde znalkyňa konštatovala, že podpis nachádzajúci sa na skúmanom dodatku č. 1 k zmluve o použití bianko zmenky s veľkou pravdepodobnosťou nie je pravým podpisom Ing. V. H. a s veľkou pravdepodobnosťou sa nejedná o jeho vlastnoručný podpis. Ďalej uviedol, že právny zástupca mu dňa 13.4.2022 odoslal uznesenie z 23.2.2022 č.k. 2CbZm/26/2017-500 spolu s príkazom na úhradu preddavku na znalecké dokazovanie, avšak dovolateľ túto správu nedostal a v emailovej schránke sa táto správa nenachádzala.

38. Dovolateľ mal za to, že postupom súdu prvej inštancie bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces aj tým, že žalovanému 4/ nemalo byť umožnené na pojednávaní dňa 3.10.2022 zaplatiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania. Namietal, že v konaní, ktoré bolo poznačené prieťahmi v konaní, tak argumentácia súdu prvej inštancie, že za účelom vykonania dokazovania, opakovaný výrub súdneho poplatku sa javí ako neproporcionálny zásah do práv dovolateľa. Vo vzťahu k uvedenému dovolateľ poukazoval na aplikáciu ústavného testu proporcionality. Žalovaný 4/ tvrdil, že uniesť dôkazné bremeno tvrdenia vo vzťahu k podpisu na Dodatku č. 1 nie je možné inak ako vykonaním znaleckého posudku, čo podľa neho napĺňa kritérium nevyhnutnosti. Ďalej argumentoval, že existovali individuálne dôvody, pre ktoré nedošlo k úhrade, ktorý dôvod nebol založený na nečinnosti žalovaného 4/, ktorý bol v konaní aktívny, a tak na základe jedného pochybenia nezavineného žalovaným 4/, súd prvej inštancie rozhodol, že ani pri úhrade cez elektronické bankovníctvo nepripustí znalecké dokazovanie. Uvedené je podľa dovolateľa v kontraste s výsledkom, ktorý mohlo znalecké dokazovanie priniesť do konania, a toto považuje dovolateľ za neproporcionálne.

39. Žalovaný 4/ mal za to, že procesné pochybenie súdu prvej inštancie, v spojení s potvrdením rozhodnutia odvolacím súdom, spočíva v tom, že mu konajúci súd neumožnil, aby došlo k úhrade preddavku na znalecké dokazovanie, ako aj v postupe, kedy konajúci súd odmietol vykonať znalecký posudok; ďalej tiež v postupe, kedy nepredĺžil sudcovskú lehotu pre úhradu súdneho preddavku za znalecké dokazovanie v konaní, a teda za týmto účelom pojednávanie neodročil. Podľa názoru dovolateľa síce existuje ustanovenie § 253 ods. 3 CSP, avšak toto nemožno vnímať formalisticky, ale je potrebné prihliadnuť na to, že v prípade, ak by konajúci súd predĺžil lehotu, čomu nič nebránilo, alebo umožnil vykonať úhradu žalovaným 4/ priamo v deň pojednávania, mohol vykonať dôkaz a nebolo potrebné aplikovať § 253 ods. 3 CSP.

40. Ďalej dovolateľ namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo arbitrárne, keďže nesplnilo ústavnú a zákonnú požiadavku na riadne odôvodnenie rozhodnutia a odvolací súd sa len stroho obmedzil na konštatovanie jeho správnosti. V dôsledku vydania odvolacieho rozsudku tak došlo zo strany odvolacieho súdu aj k porušeniu práva na riadne a dostatočné odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je imanentnou súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

41. Ohľadom nevykonania dokazovania, ktoré bolo navrhované žalovaným 4/, a ktorého vykonanie je podľa neho v merite veci nevyhnutné (nevykonanie prvopisu zmenky ako dôkazu a nevykonanie znaleckého skúmania zmenky), poukazoval dovolateľ na tzv. Perna test podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, a tiež na tzv. Al Khawaja test. Podľa dovolateľa opomenutie navrhovaných dôkazov má potenciál narušenia spravodlivosti konania, nakoľko nevykonanie dokazovania v navrhovanom rozsahu má za následok nezákonnosť rozhodnutí nižších stupňov, kedy prvoinštančný súd

dokazovanie v riadnom a zákonnom rozsahu nevykonával a odvolací súd uvedené nezhojil.

42. Ďalej argumentoval, že napriek skutočnosti, že súdy nižšej inštancie mali k dispozícii celý spisový materiál, nedošlo k jeho riadnemu právnomu zhodnoteniu, zdôvodneniu, a to ani v esenciálnych otázkach. Súdy sa ustálili na názore, bez dôkladnejšieho právneho zdôvodnenia, že došlo k oboznámeniu s listinou a že oboznámenie s fotokópiou zmenky je dostačujúce. Podľa dovolateľa „údajná“ fotokópia nebola vykonaná v súlade s § 204 CSP ako dôkaz a navyše fotokópia v žiadnom prípade nemohla dôkazne nahradiť prvopis zmenky, ktorej obsah bol počas celého konania spochybňovaný zo strany žalovaného 4/ a to v kontexte dodatočných úprav prvopisu zmenky, ktoré účelovo a zlomyseľne vykonával žalobca na úkor žalovaného 4/.

43. Ďalej dovolateľ uviedol, že vzniesol námietku vo vzťahu k výške sumy na zmenke, ktorá bola vyplnená samotným žalobcom. Uvedeným sa súdy nižšieho súdu nezaoberali. Už v samotných námietkach žalovaný 4/ namietal neexistenciu dohody o vyplňovacom práve a z toho prameniáciu neprípustnosť a nemožnosť zo strany žalobcu vyplniť zmenku vo vzťahu k žalovanému 4/. Podané námietky nemožno vykladať reštriktívne v neprospech žalovaného 4/ tak, ako to urobil súd prvej inštancie, s čím sa stotožnil aj odvolací súd, ale je potrebné prihliadať na obsah tohto úkonu a účel, ktorý ním žalovaný 4/ sledoval. Námietka nemožnosti vyplniť zmenku voči žalovanému 4/ v sebe podľa dovolateľa nepochybne zahŕňa aj námietku výšky vyplnenej zmenkovej sumy, pričom s uvedenou situáciou sa nevysporiadal ani najvyšší súd v už vydaných rozhodnutiach, nakoľko v uvedenom prípade je situácia poznačená aj vadou neurčitosti. Žalovaný 4/ mal za to, že na tieto skutočnosti mal súd prvej inštancie a najmä odvolací súd prihliadať ex offio, nakoľko sa musel zaoberať platnosťou, resp. absolútnou neplatnosťou notárskej zápisnice a Dohody o splátkach (po posúdení žalovaného 4/ ako spotrebiteľa). S uvedeným sa súd prvej inštancie, ako ani odvolací súd „per analogiam“ riadne nevysporiadal, pričom na uvedené je nutné prihliadať ex lege, keďže neurčitosť právneho úkonu spôsobuje jeho absolútnu neplatnosť. Podľa presvedčenia dovolateľa je nutné dospieť k záveru, že v rámci toho, že nedošlo k ex offio prieskumu zo strany súdov nižších inštancií, dochádza vzhľadom k prepojenosti jednotlivých úkonov k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci. Podľa dovolateľa aj dohoda o vyplňovacom práve, ktorá zostala sporná a nepreukázaná, ako aj výška sumy, ktorá mala byť na jej základe riadne vyčíslená, nie neurčitá, poukazuje na nesprávne právne posúdenie, ktorého následkom má byť neurčitosť úkonov, z ktorých nemožno plniť.

44. Podľa dovolateľa v kontexte dovolacích námietok týkajúcich sa neurčitosti a nezrozumiteľnosti notárskej zápisnice žalovaný 4/ namietal, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pričom vec v tomto smere nesprávne právne posúdil, keď odvolací súd dospel k záveru, že zmenková suma bola vyplnená korektne a správne, avšak odvolací súd opomenul vziať na zreteľ, že na predmetné vyúčtovanie má nepochybne vplyv práve notárska zápisnica, ktorá je pre svoju neurčitosť a nezrozumiteľnosť absolútne neplatná v celom rozsahu.

45. Porušenie práva na spravodlivý proces vidí takisto v tom, že odvolací súd sa aj napriek tomu, že žalovaný 4/ v podanom odvolaní navrhoval, aby došlo k prerušeniu konania, tak sa súdy nižšej inštancie dostatočným spôsobom nevysporiadali s jeho návrhom na prerušenie konania a predložením návrhu na ústavný súd, ako ani s podaním prejudiciálnej otázky na Súdny dvor EÚ.

46. Ohľadom prerušenia konania vo vzťahu k ústavnému súdu uviedol, že odvolací súd sa zaoberal samotným návrhom, ktorým navrhoval prerušenie konania vo vzťahu k podaniu návrhu na zjednotenie právnych predpisov, avšak uvedené podľa názoru dovolateľa neposúdil správne. Namietal vadu konania, na základe ktorej malo dôjsť k odňatiu práva na zákonného sudcu podľa ust. § 420 písm. e) CSP, keďže otázka „či trojdňová lehota na podanie námietok je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky“ mala byť posudzovaná ústavným súdom a príslušným sudcom (senátom), pričom túto kompetenciu nemal ani súd prvej inštancie a ani odvolací súd, ktoré bez odôvodnenia a bez reakcie na procesné námietky žalovaného 4/ len neformálne skonštatovali, že § 175 ods. 1 OSP je v súlade s Ústavou SR. Žalovaný 4/ uviedol, že zotrváva na svojom návrhu a žiada, aby došlo k podaniu návrhu na ústavný súd dovolacím súdom v dovolacom konaní, za účelom posúdenia, či právna úprava § 175 ods. 1 OSP o tzv. 3-dňovej

zákonnej koncentračnej lehote na podanie zmenkových námietok voči zmenkovému platobnému rozkazu je ústavne konformná.

47. Ohľadom prerušenia konania vo vzťahu k prejudiciálnemu konaniu na Súdnom dvore Európskej únie (ďalej aj „SD EÚ“) dovolateľ uviedol, že odvolací súd sa zaoberal jeho návrhom na polozenie prejudiciálnej otázky, či žalovaného 4/ za okolností, aké sú vo veci samej, možno považovať za spotrebiteľa. Odvolací súd v bode 62 odôvodnenia konštatoval, že „...je zrejmé, že položená otázka žalovaným 4/ by pre daný spor nielenže nemala kľúčový význam, ale táto by bola len akademickej povahy, bez základu v samotnom spore“. Žalovaný 4/ na svojom návrhu zotrval aj v dovolacom konaní a žiadal, aby došlo k prerušeniu konania a k podaniu prejudiciálnej otázky na SD EÚ za účelom posúdenia, či žalovaného 4/ za okolností, aké sú vo veci samej, možno alebo nemožno považovať za spotrebiteľa v zmysle (i) Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29 - 34) ako aj v zmysle (ii) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/47/ES zo 6. júna 2002 o dohodách o finančných zárukách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 168, 27.6.2002), ako aj v zmysle (iii) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 3285/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011).

48. Dovolateľ taktiež oznámil, že dňa 11.2.2025 podal ústavnú sťažnosť, v ktorej sa domáha posúdenia ústavnosti namietaných právnych predpisov, pričom uvedené konanie toho času nebolo uznesením z predbežného prerokovania prijaté, avšak bolo pridelené na prejednanie pod Rvp 394/2025. Z uvedeného dôvodu, nakoľko otázka, ktorá je predmetom ústavnej sťažnosti má byť riešená aj v tomto dovolaní, navrhol, aby v súlade s ust. § 162 ods. 1 písm. a) CSP došlo k prerušeniu dovolacieho konania do rozhodnutia ústavného súdu.

49. Podľa dovolateľa jediným rozhodnutím najvyššieho súdu, ktorým bola táto otázka riešená, je rozhodnutie sp. zn. 5ObdoŽ/1/2024 zo dňa 29.10.2024, ktorého zrušenia sa domáha dovolateľ pred ústavným súdom z dôvodu, že došlo k porušeniu jeho základných práv a slobôd garantovaných Ústavou SR. V prípade, ak by došlo k zrušeniu daného rozhodnutia, nebola by predmetná otázka vyriešená v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, čo by zakladalo prípustnosť dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

50. Podľa dovolateľa otázka posúdenia, či je žalovaný 4/ spotrebiteľom alebo nie, je založená na posúdení právnych predpisov, ktoré sú prameňmi práva EÚ, preto došlo aj k odňatiu práva na zákonného sudcu podľa § 420 písm. e) CSP, keďže otázka mala byť posudzovaná Súdny dvorom Európskej únie a príslušným sudcom. V tejto súvislosti polemizoval s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, pokiaľ odvolací súd nepovažoval za preukázané jeho tvrdenie a neakceptoval právny názor, že vo vzťahu k žalobcovmu zmenkovému nároku má mať postavenie spotrebiteľa. Podľa dovolateľa nepodanie prejudiciálnej otázky nebolo zdôvodnené.

51. V súvislosti s prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ uviedol, že v rozsahu konania, v ktorom sa žalovaný 4/ domáha postavenia spotrebiteľa, dochádza k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a to najmä od stanoviska občiansko-právneho kolégia a obchodno-právneho kolégia najvyššieho súdu zo dňa 20.10.2015, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a súdov SR č. 8/2015. K tomuto odklonu malo podľa názoru dovolateľa dôjsť v dôsledku toho, že sudy nižších inštancií nedodrжали v stanovisku vyjadrený postup, podľa ktorého pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offio povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ. Dovolateľ namietol, že k uvedenému prieskumu nedošlo napriek tomu, že sa v danej veci prejednáva spotrebiteľský vzťah, v ktorom má postavenie spotrebiteľa.

52. Vo vzťahu k uvedenému dovolateľ poukázal na súvisiacu judikatúru krajských súdov o neprijateľných zmluvných podmienkach v spotrebiteľských vzťahoch, ktoré sa týkajú nároku zo zmenky, ak podmienky úhrady zmenky neboli dojednané individuálne. Dovolateľ v zmysle uvedených argumentov konštatoval, že ako fyzická osoba - nepodnikateľ, a teda spotrebiteľ, nemohol vedieť o podmienkach doplnenia bianko zmenky z Dodatku č. 1 (keďže nič také neupravuje a ani neobsahuje), pričom Zmluva o použití bianko zmenky nebola súčasťou Dodatku č. 1, čo s poukazom na § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (o spotrebiteľských zmluvách) predstavuje neprijateľnú podmienku, ktorá je zo zákona neplatná. Právo žalobcu doplniť na zmenku výšku dlhu z kauzálnej zmluvy a dátum splatnosti vo vzťahu k dovolateľovi teda nikdy nevzniklo. Odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a vec nesprávne právne posúdil tým, že vyslovil „že zmenka voči žalovanému 4/ mala všetky zákonné náležitosti a bola spoľahlivým základom pre vydanie rozsudku súdom prvej inštancie". To, že zmenka ako aj dohoda o vyplňovacom práve sú vo vzťahu k žalovanému 4/ v rozpore so zákonom, však oba sudy nižších inštancií „v rovine materiálnej spravodlivosti" vôbec neskúmali, pričom došlo k prijatiu nesprávneho právneho záveru, že medzi žalobcom a žalovaným 4/ bol dojednaný mechanizmus v zmluve o použití bianko zmenky, a tým vzniklo právo žalobcu ako kauzálneho veriteľa doplniť na zmenku výšku dlhu z kauzálnej zmluvy a dátum splatnosti. Žalovaný 4/ od začiatku sporu tvrdí a uvádza, že zmenku nepodpisal za účelom prevzatia záväzku, ale že sa jednalo výlučne o evidenčný charakter podpisu, ktorý ho de iure nie je oprávnený ani schopný zaviazat' k plneniu.

53. Dovolateľ mal za to, že žalobcom uplatnený nárok má podklad nielen v zmluve o úvere, ale aj v Dohode o splátkach poňatej do notárskej zápisnice, ktorú dovolateľ v zmysle záhlavia zmluvy mal podpísať ako fyzická osoba - nepodnikateľ, a to v čase, keď ani nebol konateľom či spoločníkom obchodnej spoločnosti ABUSS, s.r.o. V dôsledku tejto skutočnosti podľa dovolateľa nemožno hovoriť o tom, že bol v postavení podnikateľa, k čomu dospeli sudy nižšej inštancie. Dovolateľ tvrdil, že počas celého konania nebolo objasnené jeho postavenie a konajúce sudy neposkytli jasné odpovede na to, či je alebo nie je možné vnímať ho ako spotrebiteľa.

54. Z uvedeného následne podľa dovolateľa vyplýva otázka, či mal byť vo vzťahu k podpisu na zmenke chápaný ako fyzická osoba - nepodnikateľ alebo fyzická osoba, ktorá bola zároveň toho času konateľom spoločnosti žalovaného 1/. Pre pasívnu legitímáciu v konaní to vplyv nemá, ale naopak to podľa názoru dovolateľa má vplyv na vývoj sporu a posúdenie kritickej otázky, či ide o spotrebiteľa. V konaní nebolo sporné, že na zmenku bolo zo strany žalobcu dodatočne vytvorené orámovanie, avšak v konaní bolo sporné, kedy k tomuto dodatočnému orámovaniu došlo. Žalovaný 4/ od počiatku konzistentne tvrdil, že jeho podpis bol umiestnený mimo zmenku, teda nie na zmenku, keďže sa nachádzal mimo kontinuálneho orámovania. Súd prvej inštancie nevykonal znalecké dokazovanie, ktoré navrhoval žalovaný 4/ ohľadne zistenia časového sledu jednotlivých úprav zmenky, preto z vykonaného dokazovania nemožno určiť, kedy došlo k dodatočnému orámovaniu zmenky, a vo vzťahu k právnemu posúdeniu veci ide o zásadný a podstatný moment, ktorý je určujúci pre rozhodnutie vo veci samej. Podľa dovolateľa obsah zmenky ku dňu 7.12.2009 nebol v rámci dokazovania vôbec zistený, pričom záver odvolacieho súdu, že zmenka obsahovala všetky povinné údaje, je vo vzťahu k žalovanému 4/ vecne nesprávny a svojvoľný, keďže podpis žalovaného 4/ v žiadnom prípade nemožno považovať za súčasť zmenky.

55. Záverom uviedol, že žalovaný 4/ je fyzickou osobou, a súčasne nemal nikdy žiaden (obchodnoprávny) vzťah so žalobcom ako fyzická osoba, a teda musí ísť o vzťah občianskoprávny (o ktorom aj v prípade súdov nižšej inštancie mal rozhodovať senát C). Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že dovolateľ si vo vzťahu k žalobcovi nikdy neobjednal Nové služby I a Nové služby II, pričom pôvodne bola Zmenka blankozmenkou a dovolateľ vystupoval v pozícii blanko avalistu na blankozmenke, a preto žalobca účelovo zaviedol súd, o tom, že išlo pôvodne o blankozmenku a sudy všetkých inštancií pochybili, keď neskúmali charakter vzťahu žalovaného 4/ ku žalobcovi, ktorý mal byť vzhľadom na spotrebiteľské postavenie dovolateľa posúdený ako občianskoprávny.

56. Dovolaciemu súdu navrhol, aby zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň žiadal, aby mu dovolací súd priznal voči žalobcovi nárok na náhradu 100 % trov dovolacieho konania, vrátane 100% náhrady trov právneho zastúpenia za dovolacie konanie.

57. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného 4/ nevyjadril.

58. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (podľa § 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala strana sporu, zastúpená advokátom v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 4/ je čiastočne prípustné, ale nie je dôvodné.

59. Dovolací súd len pripomína, že pri preskúmaní veci v rozsahu dovolacích dôvodov, je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho ustálil odvolací súd a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (I. ÚS 6/2018). Viazanosť dovolacími dôvodmi znamená, že dovolací súd môže skúmať dovolacie dôvody len v rozsahu, v akom boli vymedzené, je teda viazaný tým, čo dovolateľ považuje za nesprávne. Právna úprava pripúšťa dva dovolacie dôvody, prvý spočíva v zmatečnosti napadnutého rozhodnutia (§ 431 CSP), druhý v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom (§ 432 CSP).

60. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zjavné, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania, vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP, a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

61. Dovolací súd úvodom konštatuje, že dovolateľ v dôvodoch dovolania súbežne uvádza a neprehľadne kombinuje námietky týkajúce sa tak skutkových zistení, právneho posúdenia veci ako aj procesného postupu v konaní oboch súdov nižších inštancií, bez rešpektovania zákonných limitov prípustného dovolacieho prieskumu časti námietok dovolacím súdom.

62. Dovolací súd taktiež zdôrazňuje, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd (viď napr. 6Cdo/90/2010, Sutyazhnik v. Rusko).

63. Základná idea mimoriadnych opravných prostriedkov vychádza z tohto, že právna istota a stabilita, ktoré sú nastolené právoplatným rozhodnutím, sú v právnom štáte narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. Dovolanie je tak mimoriadnym opravným prostriedkom, ktoré je v porovnaní s odvolaním výrazne obmedzené a je prípustné len za podmienok stanovených v CSP (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1518).

K návrhom žalovaného 4/ na prerušenie dovolacieho konania

64. Žalovaný 4/ v dovolaní zotrval na potrebe prerušenia dovolacieho konania, a to z dôvodov podľa § 162 ods. 1 písm. b) a c) CSP. Dovolací súd by podľa žalovaného 4/ mal prerušiť dovolacie konanie a predložiť návrh na začatie konania o súlade § 175 ods. 1 OSP s Ústavou Slovenskej republiky a súčasne prerušiť dovolacie konanie a podať návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom EÚ týkajúceho sa otázky, či možno žalovaného 4/ v okolnostiach posudzovanej veci považovať za spotrebiteľa.

65. Dovolateľ namietal nesúlad § 175 ods. 1 OSP v znení účinnom do 22.12.2015, v ktorom bola upravená trojdňová lehota na podanie námietok voči zmenkovému platobnému rozkazu a nesúlad tejto lehoty s povinnosťou súdu ex offio prihliadať na absolútnu neplatnosť právneho úkonu v zmysle § 39 OZ.

66. Najvyšší súd vo vzťahu k návrhu na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP poukazuje na judikatúru ústavného súdu o podmienkach pre vznik aktívnej legitímácie všeobecného súdu na podanie návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktoré sú postavené: „v prvom rade na téze o nutnosti subsumpcie skutkového stavu zisteného v rozhodovacej činnosti všeobecného súdu pod právnu normu, ktorá je podľa názoru všeobecného súdu protiústavná, a v rade druhom na spôsobilosti derogačného nálezu ústavného súdu, ktorý je navrhovaný všeobecným súdom v petite jeho návrhu, viesť k odlišnému záveru v merite konania pred všeobecným súdom v porovnaní s takým rozhodnutím, ktoré by bolo výsledkom aplikácie právnej normy navrhutej na derogáciu. Všeobecný súd je teda aktívne legitimovaný len na taký návrh derogačného nálezu, ktorý má potenciál ovplyvniť meritórne rozhodnutie všeobecného súdu v konkrétnom ním prerušenom konaní“ (PL. ÚS 1/2018). V nadväznosti na uvedené najvyšší súd konštatuje, že v posudzovanej veci nie je splnená práve druhá podmienka, keď ani prípadné rozhodnutie ústavného súdu o nesúlade dovolateľom označenej právnej úpravy § 175 ods. 1 OSP s Ústavou Slovenskej republiky by nemalo vplyv na rozhodnutie v tejto veci. Najvyšší súd v tomto smere poukazuje na uznesenie ústavného súdu z 12. mája 2021 sp. zn. PL. ÚS 5/2021 ohľadom účinkov derogačného nálezu ústavného súdu a vzhľadom na skutočnosť, že dovolateľom je namietané procesné ustanovenie upravujúce postup všeobecného súdu v konaní, aj na uznesenie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 3/2014, v ktorom ústavný prijal záver, že: „zmyslom oprávnenia všeobecného súdu iniciovať konanie o súlade právnych predpisov pred ústavným súdom je odstránenie pochybnosti všeobecného súdu o ústavnosti konkrétneho ustanovenia, pred použitím ktorého všeobecný súd stojí, resp. ktorého aplikácia všeobecným súdom prichádza do úvahy. Účelom oprávnenia všeobecného súdu iniciovať konanie o súlade právnych predpisov teda nie je odstraňovanie jeho dodatočne vzniknutých pochybností o ústavnosti procesného ustanovenia, ktoré už v konaní použil a pred bezprostredným použitím ktorého opätovne nestojí, resp. odstraňovanie pochybností všeobecného charakteru o ústavnej konformite ustanovení, ktorých bezprostredná aplikácia všeobecným súdom neprichádza do úvahy.“

67. Z uvedeného dôvodu najvyšší súd vyhodnotil návrh žalovaného 4/ na prerušenie dovolacieho konania podľa § 162 ods. 1 písm. b) CSP za nedôvodný a v súlade s § 162 ods. 3 CSP rozhodol dovolací súd o jeho zamietnutí spolu s rozhodnutím vo veci samej.

68. Vo vzťahu k návrhu žalovaného 4/ na prerušenie dovolacieho konania podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP najvyšší súd uvádza, že je pre účely článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný (riadny alebo mimoriadny) opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva (m. m. rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 16. decembra 2008, C-210/06). Preto je namieste zaoberať sa jeho povinnosťou vyplývajúcou z článku 267 ZFEÚ obrátiť sa na Súdny dvor EÚ. Aj v prípade prejudiciálnej povinnosti najvyššieho súdu musí platiť, že ide o otázku týkajúcu sa výkladu ustanovení práva Európskej únie. Súčasne je potrebné dodať, že z tejto prejudiciálnej povinnosti vyplývajúcej pre najvyšší súd z článku 267 ZFEÚ boli Súdny dvorom EÚ identifikované výnimky.

69. Konanie zavedené článkom 234 ES (aktuálne článok 267 ZFEÚ - pozn. dovolacieho súdu) je nástrojom spolupráce medzi Súdny dvorom a vnútroštátnymi súdmi, prostredníctvom ktorého Súdny dvor poskytuje týmto súdom výklad práva Spoločenstva, ktorý potrebujú pre riešenie sporov, o ktorých majú rozhodovať (najmä rozsudky z 25.02.2004, Schneider, C-380/01, Zb. s. I-1389, bod 20; zo 14. septembra 2006, Stradasfati, C-228/05, Zb. s. I-8391, bod 44, ako aj rozsudok zo 16. októbra 2008, Kirtruna a Vígano, C-313/07, Zb. s. I-7907, bod 25). V rámci tejto spolupráce prislúcha len vnútroštátnemu súdu, ktorý rozhoduje spor a musí niesť zodpovednosť za prijaté súdne rozhodnutie, aby posúdil s ohľadom na osobitosti prerokovávanej veci nevyhnutnosť rozhodnutia o prejudiciálnej otázke pre vydanie vlastného rozsudku, ako aj relevantnosť otázok položených Súdny dvor (rozsudok z 5. februára 2004, Schneider, C-380/01, Zb. s. I-1389 bod 21; rozsudok z 30. júna 2005, Längst, C-165/03, Zb. s. I-5637, bod 31, ako aj rozsudok zo 16. októbra 2008, Kirtruna a Vígano, C-313/07, Zb. s. I-7907, bod 26).

70. Žalovaný 4/ sa v konaní domáhal podania návrhu na Súdny dvor EÚ na zodpovedanie prejudiciálnej

otázky, či žalovaného 4/ je možné považovať za spotrebiteľa v zmysle (i) Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ako aj v zmysle (ii) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/47/ES zo 6. júna 2002 o dohodách o finančných zárukách, ako aj v zmysle (iii) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES.

71. Súdny dvor EÚ v rozsudku v spojených veciach z 27. marca 1963 (Da Costa, 28 až 30/62, Zb. s. 75), uviedol, že hoci článok 177 (aktuálny článok 267 ZFEÚ - pozn. dovolacieho súdu) tretí odsek bezvýhradne vyžaduje od vnútroštátnych súdov, proti ktorých rozhodnutiam nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, predložiť Súdnemu dvoru akúkoľvek im položenú otázku výkladu, výklad podaný Súdnym dvorom podľa článku 177 ich môže tejto povinnosti zbaviť, najmä v prípade, keď položená otázka je identická s otázkou, ktorá už bola predmetom rozhodnutia v obdobnej veci. Podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ zo 6. októbra 1982 vo veci Srl CILFIT rovnaký účinok môže vo vzťahu k obmedzeniam povinnosti formulovanej v článku 177 tretím odseku vyplynúť z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, ktorá rieši sporný právny problém, a to bez ohľadu na povahu konania, ktoré viedlo k tomuto rozhodnutiu, a aj bez úplnej zhodnosti sporných otázok.

72. Najvyšší súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 14.3.2013 vo veci Česká spořitelna, a.s. proti A. P., C-419/11, podľa ktorého záverov do osobitného režimu stanoveného uvedeným dohovorom v oblasti ochrany spotrebiteľa patria len zmluvy uzavreté mimo a nezávisle od akejkoľvek podnikateľskej činnosti alebo povolania alebo účelu s jediným cieľom uspokojiť vlastnú súkromnú spotrebu jednotlivca, pričom takáto ochrana nie je odôvodnená v prípade zmluvy, ktorej účelom je podnikateľská činnosť alebo povolanie. Treba pritom konštatovať, že za okolností, ako sú tie vo veci samej, nie je splnená podmienka existencie spotrebiteľa v zmysle čl. 15 ods. 1 nariadenia č. 44/2001, je totiž nesporné, že zmenkový ručiteľ vo veci samej prevzal ručenie za záväzky spoločnosti, ktorej je konateľom a v ktorej má väčšinový obchodný podiel. .. zmenkové ručenie fyzickej osoby poskytnuté v rámci vlastnej zmenky vystavenej na zabezpečenie záväzku obchodnej spoločnosti nemožno považovať za poskytnuté mimo a nezávisle od akejkoľvek podnikateľskej činnosti alebo povolania alebo účelu, ak má táto fyzická osoba s uvedenou spoločnosťou úzke podnikateľské väzby alebo väzby spojené s povolaním, ako sú konateľstvo alebo väčšinový obchodný podiel v tejto spoločnosti.

73. Najvyšší súd vychádzajúc z uvedených záverov konštatuje, že v prípade dovolateľom formulovanej prejudiciálnej otázky, či je možné žalovaného 4/ v posudzovanej veci považovať za spotrebiteľa, už táto otázka za obdobných skutkových okolností v rozhodnutí Súdneho dvora EÚ bola zodpovedaná, a teda pre dovolací súd neplatí povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku žalovaného 4/ Súdnemu dvoru EÚ a dovolacie konanie za týmto účelom prerušiť. Dovolací súd súčasne dopĺňa, že súdy nižšej inštancie v doterajšom konaní nedospeli k záveru o spotrebiteľskom charaktere posudzovaného záväzkového vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 4/, preto na vec aplikovali čisto vnútroštátnu právnu úpravu a nebol dôvod ani na podpornú aplikáciu noriem práva Európskej únie.

74. Z uvedeného dôvodu považoval najvyšší súd aj návrh na prerušenie konania v zmysle § 162 ods. 1 písm. c) CSP za nedôvodný, preto ho zamietol a v súlade s § 162 ods. 3 CSP o zamietnutí návrhu na prerušenie konania rozhodol spolu s rozhodnutím vo veci samej.

K (ne)prípustnosti dovolania voči odmietnutiu odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania (výrok I. dovolacieho rozsudku)

75. Podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

76. V časti, v ktorej dovolateľ podal dovolanie proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu vo výroku o odmietnutí odvolania žalovaného 4/ proti výroku II rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa

3.10.2022, č. k. 2CbZm/26/2017 - 509, bolo potrebné dovolanie odmietnuť ako podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

77. Podľa argumentácie dovolateľa bolo povinnosťou odvolacieho súdu zaoberať sa odvolacími námietkami žalovaného 4/ vo vzťahu k neprerušeniu konania súdom prvej inštancie, v čom videl nedostatok riadneho odôvodnenia napadnutého rozsudku, a teda zmätočnosťnú vadu konania (§ 420 písm. f) CSP). K tomu dovolací súd uvádza, že odvolanie je prípustné podľa § 357 písm. n) CSP len proti uzneseniu, ktorým bolo prerušené konanie podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164 CSP, či už na návrh, alebo bez návrhu. Ak súd návrhu na prerušenie konania nevyhoví, nejde o prerušenie konania, a teda odvolanie proti negatívnemu rozhodnutiu prípustné nie je. Odvolací súd preto nebol povinný zaoberať sa odvolacími námietkami, ktoré smerovali proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

78. Odvolací súd sa predmetným rozhodnutím súdu prvej inštancie a jeho dôvodmi odmietol zaoberať (§ 386 písm. c) CSP) zo zákonných dôvodov, a to z dôvodu neprípustnosti odvolania podaného proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým tento súd zamietol procesné návrhy žalovaného 4/ na prerušenie konania z dôvodov podľa § 162 ods. 1 písm. b) a písm. c) CSP. Odvolací súd pritom tento svoj postup (odmietnutie) náležite odôvodnil, keď zreteľne uviedol (ods. 66 odôvodnenia), že odvolanie smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému zákon odvolanie neprípúšťa (§ 357 CSP, § 355 ods. 2 CSP a contrario). Tu dovolací súd poukazuje aj na recentnú judikatúru ústavného súdu SR, ktorý v rozhodnutí z 23.6.2025, sp. zn. I. ÚS 393/2025, uzavrel, že: „Zákonná právna úprava civilného sporového konania v § 357 Civilného sporového poriadku *expressis verbis* vypočítava uznesenia súdu prvej inštancie, proti ktorým je odvolanie prípustné. Všeobecný súd preto postupom *lege artis* a neumožnením podať opravný prostriedok proti uzneseniam, proti ktorým zákonná právna úprava odvolanie neprípúšťa, nemôže zasiahnuť do základného práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie a ani do práva na účinný opravný prostriedok.“

79. Dovolací súd ďalej uvádza, že ak zákon vylučuje proti určitému rozhodnutiu (tu proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania) podanie odvolania ako riadneho opravného prostriedku (k tomu viď napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Obo/15/2018 zo 4.12.2018), je zrejmé, že nebude prípustné ani podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Obdobne sa najvyšší súd už v rozhodnutí z 23.3.2017, sp. zn. 6Cdo/35/2017 vyjadril, že „(a)k Civilný sporový poriadok neprípúšťa odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, teda ak neumožňuje preskúmanie takéhoto rozhodnutia v odvolacom konaní, tak je tým vylúčená aj možnosť jeho preskúmania v dovolacom konaní“. Dovolací súd len pre úplnosť dodáva, že rozhodnutie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania je procesným rozhodnutím, ktoré sa viaže k priebehu civilného súdneho konania, a preto má vždy formu uznesenia, a to aj keď je zahrnuté do výrokovej časti rozsudku. Rozsudkom rozhoduje súd vo veci samej (§ 212 ods. 1 CSP) a uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej (§ 234 ods. 1 CSP). V danom prípade nejde o meritórne rozhodnutie odvolacieho súdu a ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP preto vyvodiť nemožno.

80. Dovolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi dovolania, so zreteľom na vyššie uvedené preto dovolanie v tejto časti podľa § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal jeho dôvodnosťou.

K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. e) CSP

81. Podľa ust. § 420 písm. e) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

82. Naplnenie vady zakladajúcej prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. e) CSP vidí žalovaný 4/ vo vylúčení ústavného súdu pri rozhodovaní o súlade § 175 ods. 1 OSP s Ústavou Slovenskej republiky, vo vylúčení Súdneho dvora EÚ pri rozhodovaní prejudiciálnej otázky vymedzenej dovolateľom a v

skutočnosti, že vec bola na súdoch nižšej inštancie doposiaľ vedená v nesprávnom súdnom registri aj napriek tomu, že podľa dovolateľa nešlo o obchodnoprávny spor, ale o spor občianskoprávny, o ktorom mal rozhodovať senát C.

83. Najvyšší súd k námietke dovolateľa o nesprávnom vedení súdneho sporu v obchodných súdnych registroch uvádza, že táto dovolacia námietka žalovaného 4/ ani nemá potenciál naplniť prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. e) CSP, a to aj v prípade, ak by bola dôvodná. Súdne registre majú evidenčný charakter a skutočnosť, že spor je vedený v civilnom alebo obchodnom registri neznamená, že sa tým vylučuje aplikácia niektorých hmotnoprávnych noriem alebo je porušené právo sporových strán na zákonného sudcu.

84. Najvyšší súd v uznesení z 28.1.1998 sp. zn. 4Cdo/1/1998 publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/1999 pod R 99/1999 riešiac obdobnú otázku uviedol, že tým, že obchodnú vec na súde vecne a miestne príslušnom prejednali a rozhodli sudcovia, ktorí podľa rozvrhu práce rozhodujú občianskoprávne spory, nebola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. a ani nerozhodoval súd nesprávne obsadený (§ 237 písm. g) O. s. p.). Z rozdielnosti povahy prejednávanych občianskoprávných a obchodnoprávných vecí nevyplýva rozdielnosť procesných práv účastníkov a možností ich realizácie. Dovolací súd sa uvedenou otázkou zaoberal aj v ďalších rozhodnutiach, a to napríklad v uznesení z 21.5.2019 sp. zn. 5Obdo/21/2019, kde odkázal na už citované rozhodnutie R 99/1999 a zároveň dodal, že procesný postup súdu pri prejednávaní obchodných sporov je koncepčne upravený rovnako ako pri prejednávaní občianskoprávných sporov a tento postup upravujú tie isté ustanovenia Civilného sporového poriadku. K rovnakému záveru dospel najvyšší súd aj v uznesení z 25. septembra 2023 sp. zn. 4Cdo/264/2021. Taktiež je vhodné poukázať na judikát najvyššieho súdu publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2026 pod R 16/2026 - uznesenie z 30. januára 2025 sp. zn. 4Obdo/29/2023, v spojení s uznesením Ústavného súdu SR z 20. novembra 2025 sp. zn. IV. ÚS 644/2025.

85. Najvyšší súd napokon konštatuje, že v súlade s Prílohou č. 1 oddielom II časťou C Súdny register obchodných vecí bod 2. vyhlášky č. 543/2005 Z. z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy (ďalej len „SKP“) v znení účinnom v čase nápadu veci bola vec vedená na súde prvej inštancie v súdnom registri „Zm“. Samotné zapísanie veci do súdneho registra „Zm“ na súde prvej inštancie vyplýva z toho, že žalobca podal návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu, o ktorom sa konanie viedlo v súdnom registri „Zm“. Vec bola následne 22. februára 2018 prevedená do súdneho registra „CbZm“ v súlade s Prílohou č. 1 oddielom II časťou C Súdny register obchodných vecí bod 9 SKP v znení účinnom od 1. januára 2018, keďže išlo o konanie o nároku vyplývajúcom zo zmenky. Aj v prípade, ak by sudca dospel k záveru, že uvedená vec sa nemá viesť v súdnom registri „CbZm“ z dôvodu, že ide o nárok uplatňovaný proti spotrebiteľovi v súvislosti so spotrebiteľským právnym vzťahom, bol sudca oprávnený v lehote 30 dní odo dňa zapísania do pôvodného súdneho registra u predsedu súdu namietat' jej nesprávne zapísanie v súlade s § 152 ods. 9 SKP. Po uplynutí 30 dní odo dňa zapísania veci do pôvodného súdneho registra by sudca už nemal možnosť namietat' zapísanie veci do nesprávne určeného súdneho registra a vec by musel prejednať podľa pôvodného pridelenia. Z uvedeného vyplýva, že samotná právna úprava predpokladala situáciu, kedy nepríde včas k prevedeniu veci z nesprávne určeného súdneho registra a súd je v takom prípade povinný vec prejednať podľa pôvodného pridelenia. Uvedená situácia by nebola ojedinelá, a aj keď nie je želaná, právna úprava ju predpokladá a umožňuje, a to v záujme hospodárnosti a rýchlosti konania. Preto aj pokiaľ by mal mať žalovaný v prejednáwanej veci postavenie spotrebiteľa, nemohlo prísť k naplneniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. e) CSP tým, že vec bola vedená v súdnom registri obchodných vecí.

86. Vo vzťahu k ostatným dovolacím námietkam spadajúcim podľa dovolateľa pod dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. e) CSP dovolací súd uvádza, že ich vyhodnotenie súvisí s odpoveďou na otázku, či v posudzovanej veci bolo nevyhnutné prerušiť konanie podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP a podať návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom EÚ. Najvyšší súd pritom v časti

odôvodnenia tohto rozhodnutia venujúcej sa návrhom dovolateľa na prerušenie dovolacieho konania z totožných dôvodov vymedzených v konaniach pred súdmi nižšej inštancie dospel k záveru, že v posudzovanej veci neboli dané dôvody na taký procesný postup súdu. Súdny nižšej inštancie ani neboli v zmysle čl. 267 ZFEÚ vnútroštátnymi súdnymi orgánmi, proti ktorých rozhodnutiu nie je prípustný (riadny alebo mimoriadny) opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, preto sa na nich ani nevzťahovala prejudiciálna povinnosť v zmysle čl. 267 ZFEÚ. Zároveň je potrebné konštatovať, že súdy nižšej inštancie na vec neaplikovali právne normy práva Európskej únie, neuskutočňovali teda ani výklad takých právnych noriem, ktorým by z rozhodovania veci vylúčili Súdny dvor EÚ. V prípade možnosti súdu iniciovať konanie v zmysle čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky, ide o odlišnú situáciu, kde k naplneniu dôvodu prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. e) CSP ani prísť nemohlo, a to vzhľadom na možnosť (a nie povinnosť) všeobecného súdu iniciovať konanie o súlade pred ústavným súdom, ako aj vzhľadom na prezumpciu ústavnosti právnej normy. Z uvedených dôvodov nemohlo prísť k naplneniu dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. e) CSP ani z týchto dovolateľom vymedzených dôvodov.

K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP

87. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

88. Naplnenie dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP videl dovolateľ najmä v nevykonaní navrhovaného dokazovania pre neuhradenie preddavku na trovy dokazovania. V konaní nebolo vykonané znalecké dokazovanie ohľadom časovej následnosti jednotlivých zápisov na zmenke napriek tomu, že sa takéhto úkonu dovolateľ výslovne dožadoval. Zároveň súdy nižších inštancií mali nedostatočne a nesprávne vyhodnotiť zmenkovú listinu v nadväznosti na dovolateľovu námietku, že orámovanie zmenky nastalo zo strany žalobcu až po tom, čo sa dovolateľ podpísal mimo zmenky, teda nie na zmenku. Dovolať ďalej videl zmatečnosť vadu aj v nedostatočnom až arbitrárnom odôvodnení rozhodnutia a neprihliadnutí na podstatné tvrdenia žalovaného 4/ v konaní. Odvolací súd sa mal nedostatočne vysporiadať aj s návrhmi na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. b) a c) CSP. V tejto súvislosti dovolateľ namietal popri vade podľa § 420 písm. f) CSP aj vadu konania podľa § 420 písm. e) CSP.

89. V prípade namietania väd v skutkových zisteniach, resp. väd v procese dokazovania, je potrebné rozlišovať, či sú namietané vady v skutkových zisteniach v dôsledku vyhodnotenia už vykonaných dôkazov, alebo ide o vady v skutkových zisteniach v dôsledku nevykonania navrhnutého dôkazu. Dovolať vo svojom dovolaní primárne namieta práve vadu opomenutého dôkazu, sekundárne ale namieta aj nesprávne skutkové vyhodnotenie vykonaných dôkazov.

90. Skutočnosť, že okresný súd a ani následne krajský súd neakceptovali návrhy na vykonanie dokazovania predložené sťažovateľom, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení jeho práv. Zásah do základného práva na súdnu ochranu či práv na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (nález ústavného súdu z 30.09.2010 sp. zn. I. ÚS 350/08, publikovaný v Zbierke náleзов a uznesení Ústavného súdu SR č. 49/2010).

91. Najvyšší súd poukazuje vzhľadom na obsah dovolacích námietok, ktoré sa týkajú dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie, ako aj na skutočnosť, že odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu je potrebné posudzovať spoločne, pretože tvoria jeden celok (porovnaj II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), na odôvodnenie rozhodnutia poskytnuté súdom prvej

inštancie.

92. K námietke dovolateľa, že súdy nevykonali dokazovanie čítaním listín, resp. neoznámili ich obsah, keď súd prvej inštancie paušálne odôvodnil ich nevykonanie ust. § 204 CSP, dovolací súd poukazuje na znenie bodu 40 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom súd uviedol, že „Nepravdivým je tvrdenie žalovaného 4 o paušálnom nevykonaní dokazovania na základe § 204 CSP, keďže tak ako vyplýva zo zvukových záznamov súd prvej inštancie vykonal dokazovanie prečítaním podstatného obsahu zmenky, a to jej originálu na pojednávaní dňa 03.10.2022, kópiou zmenky vyhotovenej z originálu na pojednávaní dňa 07.07.2021. Rovnako tak súd prvej inštancie vykonával dokazovanie čítaním podstatného obsahu spochybnených listín, ako Zmluva o použití bianko zmeniek č. 81090651/1, Dodatok č.1 k zmluve o použití bianko zmeniek č. 81090651/1, kópie znaleckého posudku č. 8/2018 na pojednávaní konanom dňa 07.07.2021. Vo vzťahu k ostatným listinným dôkazom založeným v spise je potrebné uviesť, keďže neboli spochybnené, čo do obsahu a čo do pravosti, že nebolo povinnosťou súdu prvej inštancie oboznámiť ich podstatný obsah, a preto súd prvej inštancie dôvodne postupoval v zmysle druhej časti vety za bodkočiarkou § 204 CSP. Na tento postup nebol potrebný súhlas strán konania, avšak aj v tejto súvislosti, odvolací súd dáva do pozornosti, že napriek poučeniu strán konania súdom prvej inštancie podľa § 204 CSP, v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nevzniesla žiadna zo strán konania námietku aplikácie druhej časti ustanovenia § 204 CSP za bodkočiarkou. Odvolateľ nepožadoval nad rámec oboznámenia s podstatným obsahom listinných dôkazov uvedených vyššie, vykonávanie dokazovania čítaním ďalších listín, či oboznámením ich podstatného obsahu. Z uvedeného dôvodu preto súd prvej inštancie správne uviedol, ktoré dôkazné prostriedky sú súčasťou spisu s poukazom na to, ktoré tvrdenia mal nimi preukázané, aj ako vyhodnotil vykonané dokazovanie."

93. K namietanému nevykonaniu dokazovania pre nezaplatenie preddavku na trovy dokazovania dovolací súd uvádza, že ústredným bodom argumentácie dovolateľa bolo tvrdenie, že prísna aplikácia ustanovenia § 253 ods. 3 CSP zo strany súdov znamenala uprednostnenie formálneho postupu pred materiálnou ochranou jeho práv, najmä za situácie, kedy bol pripravený preddavok na znalecké dokazovanie zaplatiť priamo na pojednávaní dňa 3.10.2022, a kedy zmeškanie lehoty bolo spôsobené technickou chybou pri e-mailovom doručovaní uznesenia medzi ním a jeho právnym zástupcom. S týmito argumentmi sa však dovolací súd nemôže stotožniť, nakoľko Civilný sporový poriadok v ust. § 253 ods. 3 jasne ustanovuje, že ak strana nezloží v lehote určenej súdom preddavok, súd navrhnutý dôkaz nevykoná. Toto ustanovenie súdu jasne prikazuje, ako má postupovať, pričom súd nemá možnosť sám sa rozhodnúť alebo urobiť výnimku, takže v prípade, ak sporová strana preddavok nezplatí, súd navrhnutý dôkaz nevykoná.

94. Pokiaľ ide o tvrdené zlyhanie e-mailovej komunikácie medzi žalovaným 4/ a jeho advokátom, je rozhodujúci moment riadneho doručenia uznesenia o uložení preddavkovej povinnosti právnomu zástupcovi, ku ktorému došlo už 13.4.2022. Možno konštatovať, že vnútorné komplikácie, technické zlyhania či nedostatok súčinnosti medzi klientom a jeho právnym zástupcom nemôžu mať v sporovom súdnom konaní vplyv na plynutie procesných lehôt a nemôžu byť pripisované na vrub súdu. Akceptovanie argumentu, že preddavok bolo možné zaplatiť priamo na pojednávaní prostredníctvom internet bankingu (po cca 6 mesiacoch od doručenia uznesenia o uložení preddavkovej povinnosti), by podľa dovolacieho súdu mohlo viesť k popretiu koncentrácie konania a rovnosti zbraní, pričom by sa tým schvaľovala hrubá procesná neopatrnosť tej ktorej sporovej strany. Vo vzťahu k poukazu dovolateľa na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 5/2021-54, ktorým boli v tomto konaní konštatované prieťahy, dovolací súd uvádza, že konštatovanie prieťahov zakladá nárok na finančné zadosťučinenie, nezabavuje však stranu sporu povinnosti dodržiavať procesné lehoty. Naopak, ak bol súd prvej inštancie ústavným súdom zaviazaný konať bez zbytočných prieťahov, bol povinný postupovať prísne koncentrovane, efektívne a bez tolerovania neodôvodnených prieťahov. Skutočnosť, že v inom konaní (vedenom pod sp. zn. 3CbZm/57/2017) znalkyňa spochybnila pravosť podpisu žalovaného 4/, iba osvedčuje opodstatnenosť návrhu na dokazovanie, ale nijako neodstraňuje prípadné procesné následky nesplnenia poplatkovej povinnosti v tomto konkrétnom spore, kde sa zodpovednosť strán posudzuje samostatne. Postup súdu bol preto zákonným dôsledkom nezaplatenia preddavku za navrhnutý dôkaz, keďže žalovaný 4/ sa o možnosť vykonania znaleckého dokazovania pripravil sám svojou vlastnou

procesnou neopatrnosťou. Tu dovolací súd pripomína zásadu *vigilantibus iura scripta sunt* (práva patria bdelym), stále platnú aj pre procesné právo.

95. K argumentácii dovolateľa ohľadom doorámčekovania a evidenčného charakteru podpisu na zmenke, dovolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v bode 48-55 odôvodnenia rozsudku vysvetlil nedôvodnosť daných námietok. Námietky dovolateľa nie sú spôsobilé spochybniť vznik zmenečného ručenia žalovaného 4/ v zmysle čl. I § 31 ZZŠ, zároveň evidenčný charakter podpisu na zmenke ZZŠ nepozná (naopak - aj holý podpis na zmenke má za následok vznik zmenkového ručenia podľa čl. I § 31 ods. 3 ZZŠ). Odvolací súd v bode 43 a 44 odôvodnenia napadnutého rozsudku dospel k záverom o pravosti podpisu a vzniku zmenkového ručenia. Považoval podpis žalovaného 4/ na zmenke za pravý, pričom vychádzal z jeho vlastných pôvodných tvrdení, že bianko listinu podpísal. Následnú zmenu jeho procesnej argumentácie vyhodnotil súd prvej inštancie ako účelovú. Tiež jednoznačne odmietol obranu žalovaného 4/, že sa podpísal iba na okraj listiny mimo orámovania pre „evidenčné účely“. Konštatoval, že ZZŠ žiaden „evidenčný“ charakter podpisu nepozná. Priestorové a grafické usporiadanie podpisu spolu s osobnými údajmi žalovaného a doložkou „per aval“ na jednej listine preukázalo jasnú súvislosť s textom zmenky, čo viedlo k vzniku platného zmenkového ručenia. Právny účinok zmenkového ručenia by nastal aj v prípade, ak by bola doložka „per aval“ k podpisu dopísaná dodatočne, pričom akékoľvek dodatočné orámovanie podpisu či doložky je z právneho hľadiska bezvýznamné. Tiež odvolací súd mal za preukázanú existenciu písomnej dohody o vyplňovacom práve k blankozmenke, a to na základe podpísaného Dodatku č. 1 k zmluve o použití bianko zmeniek, v ktorom sa strany dohodli na pristúpení žalovaného 4/ ako avalistu (ručiteľa). Súd prvej inštancie zároveň označil tvrdenia žalovaného v priebehu konania za zmätočné, rozporuplné a tendenčné - žalovaný na jednej strane existenciu dohody popieral (v snahe štylizovať sa do pozície nevedomého spotrebiteľa), no na druhej strane sa sám vo svojich podaniach na túto dohodu odvolával. Ako konateľ dlžníka a zároveň ručiteľ musel byť s podmienkami vyplnenia zmenky oboznámený, a preto odvolací súd vyhodnotil jeho námietku o neoprávnenom vyplnení zmenkovej sumy a dátumu splatnosti bez jeho súhlasu ako nedôvodnú. Dovolací súd preto konštatuje, že odôvodnenie poskytnuté súdmi nižšej inštancie je postačujúce, zrozumiteľné a logické, pričom odvolací súd sa s takto poskytnutým odôvodnením súdom prvej inštancie stotožnil. Odôvodnenia rozhodnutí oboch súdov nižších inštancií pritom tvoria v danom prípade jeden organický celok. Dovolacia námietka žalovaného 4/ preto ani v tejto časti nie je opodstatnená.

96. Dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že podľa § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Nemá teda právomoc prehodnocovať skutkové zistenia, či opätovne vykonávať a hodnotiť dôkazy. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že pokiaľ dovolateľ v časti dovolania, prípustnosť ktorého odôvodnil v zmysle § 420 písm. f) CSP, v skutočnosti namieta právne posúdenie a právne závery súdu prvej inštancie, tak sa nejedná o prípustné dôvody dovolania. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Právo na spravodlivý súdny proces neznamena právo strany sporu, aby sa všeobecné súdy stotožnili s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. V zmysle uvedeného dovolací súd uzatvára, že procesný postup súdov nižších inštancií nemá za následok porušenie práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces, nakoľko je zřejmé, z akých dôkazov súdy vychádzali pri formulovaní právneho záveru a ktoré ustanovenia zákona pritom aplikovali, pričom svoje zistenia a úvahy pri rozhodovaní riadne odôvodnili.

97. Podľa dovolacieho súdu, súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zreteľne vysvetlil dôvody, pre ktoré nevykonával znaleckého dokazovania ako i ďalších zamietnutých dôkazných návrhov. Odvolací súd tento jeho postup a odôvodnenie aproboval potvrdením rozhodnutia so záverom, že súd prvej inštancie zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam (§ 387 ods. 1 a 2 CSP). V napadnutom rozsudku odvolací súd považoval za podstatné to, že v čase podania návrhu na vydanie zmenkového platného rozkazu zmenka obsahovala všetky zákonné náležitosti, pričom podpisy zmenkovo povinných osôb sú ich vlastnoručnými podpismi a zároveň žalobca je zákonným majiteľom zmenky. Odvolací súd tiež v zhode so súdom prvej inštancie skonštatoval správnosť záveru ohľadom existencie dohody o vyplňovacom práve k blankozmenke ako aj

nedôvodnosť argumentu žalovaného 4/ o výlučne evidenčnom charaktere jeho podpisu na blankozmenke, poukazujúc na grafickú a vizuálnu súvislosť textu zmenky, ale aj samotné tvrdenie žalovaného 4/, že podpis na blankozmenku pripojil až po tom, čo tam bola uvedená doložka „per aval“ a jeho osobné údaje, preto text stojaci mimo pôvodný rámček nie je dohodou o použití zmenky, ale ide o doložku avalistu-žalovaného 4/, ktorej význam spočíva vo vyvolaní účinkov zmenkového ručenia. Dovolací súd preto konštatuje, že nebolo možné považovať dovolanie vyvodzované z dôvodov v zmysle § 420 písm. f) CSP v tejto časti za prípustné ani dôvodné.

98. Dovolateľ ďalej namietal aj neaplikovanie tzv. Perna testu, k čomu najvyšší súd konštatuje, že v rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 18.12.2018 vo veci 36658/05, Murtazaliyeva proti Rusku, bola rozpracovaná koncepcia prípustnosti dôkazov v nadväznosti na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo 6.5.2003 vo veci 48898/99, Perna proti Taliansku, ktorá pozostáva z troch krokov, kde v prípade zamietnutia návrhu na predvolanie svedka sa má vyhodnocovať, či bol taký návrh dostatočne odôvodnený, či súd posúdil relevanciu navrhovanej výpovede a náležite odôvodnil dôvody zamietnutia takého návrhu a či zamietnutím návrhu nebola narušená celková spravodlivosť konania. Aplikácia tzv. Perna testu zo strany súdov nižšej inštancie pritom nemusela byť výslovná, postačuje, že ich procesný postup zodpovedá požiadavkám týmto testom stanoveným. V posudzovanej veci ani pri dôslednej aplikácii jednotlivých krokov vymedzeného testu neprišlo podľa dovolacieho súdu k nesprávnemu procesnému postupu súdu, ktorý by zakladal porušenie práva na spravodlivý proces. Súd nižšej inštancie sa návrhmi na vykonanie dokazovania zo strany žalovaného 4/ riadne zaoberal, vo svojich rozhodnutiach zrozumiteľne a adresne odôvodnil, prečo ich vykonanie nepovažovali v konaní za potrebné a ich nevykonaním neprišlo podľa dovolacieho súdu ani k narušeniu celkovej spravodlivosti konania. Argumentácia dovolateľa zodpovedá skôr všeobecnej nespokojnosti so závermi súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu.

99. Žalovaný 4/ namietal tiež nedostatočné vysporiadanie sa odvolacieho súdu s návrhmi na prerušenie odvolacieho konania. Dovolací súd bez potreby opakovania dôvodov, pre ktoré sám vyhodnotil v dovolacom konaní rovnako zdôvodnené návrhy žalovaného 4/ na prerušenie dovolacieho konania ako nedôvodné, poukazuje na ods. 58 - 62 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, kde sa odvolací súd zrozumiteľne a dostačujúco s návrhmi žalovaného 4/ na prerušenie odvolacieho konania vysporiadal. Samotná nespokojnosť so závermi odvolacieho súdu o zamietnutí návrhov na prerušenie dovolacieho konania nemôže zakladať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

100. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní opakovane uvádzal, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (aj ako celok s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie) nie je dostatočne odôvodnené, tak dovolací súd uvádza, že dovolacím prieskumom takýto nedostatok procesného postupu súdu v konaní nezistil. V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP) a preto ho vo vzťahu k namietaným skutkovým a právnym záverom nemožno považovať za nepreskúmateľné či nedostatočne odôvodnené.

101. Najvyšší súd preto nezistil prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Rozhodnutie odvolacieho súdu je dostatočne odôvodnené, a to vrátane poskytnutia dôvodov pre zamietnutie návrhov na vykonanie ďalšieho dokazovania, poskytuje dovolateľovi dostatočné vysvetlenie hodnotenia vykonaných dôkazov a sporovým stranám boli poskytnuté adresné a zrozumiteľné odpovede na podstatné otázky, ktoré v konaní vznikli.

K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP

102. Nesprávne právne posúdenie veci v spojení s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP vymedzil dovolateľ odklonom od spoločného stanoviska občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 20.10.2015, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2015 (ďalej len „Spoločné stanovisko“) v otázke povahy vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 4/, ktorý je podľa

dovolatela spotrebiteľský. Dovolateľ tvrdil, že súdy nižšej inštancie neuskutočnili ex offo prieskum uplatneného nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti nároku, v ktorom má nárok základ. Odvolací súd sa mal odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, keď zmenku právne posúdil tak, že sporná zmenka má voči žalovanému 4/ všetky zákonné náležitosti a bola spoľahlivým základom pre vydanie rozsudku súdu prvej inštancie.

103. Najvyšší súd konštatuje, že predmetné spoločné stanovisko bolo prijaté k postupu súdov nižšej inštancie vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. Dovolateľ súčasne v rámci tejto právnej otázky namietal, že odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že žalovaný 4/ nie je v posudzovanej veci spotrebiteľom. Výriešenie uvedenej právnej otázky, či má žalovaný 4/ postavenie spotrebiteľa, je tak predpokladom pre ďalšie zodpovedanie dovolateľom vymedzeného dovolacieho dôvodu nesprávne právneho posúdenia veci.

104. Dovolací súd k charakteru zmenkového ručenia poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu z 23.11.2006 sp. zn. 3Obo/362/2005, podľa záverov ktorého zmenkové ručenie je zabezpečovacím vzťahom, v ktorom zmenkový ručiteľ vyznačí svoj záväzok popri niektorej inej zmenkovo zaviazanej osobe. Záväzok ručiteľa je akcesorický ku zmenke ako listine a je nezávislý na záväzku dlžníka.

105. Súdny dvor EÚ v rozsudku zo 14.3.2013 vo veci Česká spořitelna, a.s. proti A. P., C-419/11, konštatoval, že: „aj keď má záväzok zmenkového ručiteľa abstraktnú povahu a je teda nezávislý od záväzku vystaviteľa, za ktorého sa zaručil, nič to nemení na tom, že ... zmenkové ručenie fyzickej osoby poskytnuté v rámci vlastnej zmenky vystavenej na zabezpečenie záväzku obchodnej spoločnosti nemožno považovať za poskytnuté mimo a nezávisle od akejkoľvek podnikateľskej činnosti alebo povolania alebo účelu, ak má táto fyzická osoba s uvedenou spoločnosťou úzke podnikateľské väzby alebo väzby spojené s povolaním, ako sú konateľstvo alebo väčšinový obchodný podiel v tejto spoločnosti. Súdny dvor EÚ následne uzavrel, že fyzickú osobu, ktorá má úzke podnikateľské väzby alebo väzby spojené s povolaním vo vzťahu k spoločnosti, ako sú konateľstvo alebo väčšinový obchodný podiel v tejto spoločnosti, nemožno považovať za spotrebiteľa v zmysle tohto ustanovenia (čl. 15 ods. 1 nariadenia č. 44/2001), ak prevezme ručenie za vlastnú zmenku vystavenú na zabezpečenie záväzkov tejto spoločnosti zo zmluvy o poskytnutí úveru.“ Súdny dvor EÚ v rozsudku z 3. júla 1997 vo veci Francesco Benincasa proti Dentalkit Srl., C-269/95, konštatoval, že pojem spotrebiteľ pre účely čl. 13 prvého odseku a čl. 14 prvého odseku Bruselského dohovoru sa má vykladať reštriktívne, a s odvolaním sa na postavenie tejto osoby v rámci konkrétnej zmluvy s ohľadom na jej povahu a účel, nehľadiac pritom na subjektívnu situáciu tejto osoby. Tá istá osoba sa môže považovať za spotrebiteľa vo vzťahu k určitému plneniu a za podnikateľa pri inom plnení. Súdny dvor EÚ preto dospel k záveru, že úprava stanovená dohovorom na ochranu spotrebiteľa ako slabšej strany sa uplatní len na zmluvy uzatvorené jednotlivcom len na účely uspokojenia vlastnej spotreby. Takáto ochrana nie je opodstatnená v prípade zmlúv uzatváraných na účely obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, a to aj v prípade, ak ide o činnosť plánovanú v budúcnosti.

106. Žalovaný 4/ (tak ako konštatoval už súd prvej inštancie) bol v čase prevzatia zmenkového ručenia konateľom vystaviteľa zmenky, čo nebolo dovolateľom v konaní rozporované. Žalovaný 4/ tak prevzal zmenkové ručenie v spojení s jeho postavením konateľa a spoločníka vystaviteľa zmenky a za účelom zabezpečenia záväzku vystaviteľa zmenky pri jeho podnikateľskej činnosti.

107. Z uvedených záverov vyplýva, že odvolací súd dospel k správnejmu záveru, že žalovaný 4/ v posudzovanej veci nemá postavenie spotrebiteľa. Najvyšší súd v tejto otázke poukazuje aj na predchádzajúce rozhodnutia najvyššieho súdu prijaté v dovolaciach konaniach iniciovaných tým istým dovolateľom, a to rozsudok z 29. októbra 2024, sp. zn. 5ObdoZ/1/2024, rozsudok z 28. mája 2025 sp. zn. 5ObdoZ/2/2024, rozsudok z 29. júla 2025 sp. zn. 5ObdoZ/1/2025, rozsudok z 12. novembra 2025 sp. zn. 3ObdoZ/1/2024 a rozsudok z 26. mája 2026 sp. zn. 3ObdoZ/3/2025, kde najvyšší súd dospel k totožnému záveru, že právne postavenie spotrebiteľa s ohľadom na konkrétne okolnosti veci nie je možné žalovanému 4/ priznať.

108. Vzhľadom na to, že odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný 4/ nemá v posudzovanej veci postavenie spotrebiteľa, s čím sa dovolací súd stotožňuje, pričom predpokladom pre uplatnenie Spoločného stanoviska namietaného dovolateľom je práve spotrebiteľský status, najvyšší súd konštatuje, že dovolanie žalovaného 4/ v tejto právnej otázke nie je prípustné. Právna otázka vymedzená dovolateľom týkajúca sa aplikácie záverov Spoločného stanoviska tu nebola podstatná pre rozhodnutie odvolacieho súdu, keď žalovaný 4/ nie je spotrebiteľom, preto nemohol nastať ani dovolateľom namietaný odklon v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

109. Dovolateľ pri vymedzení dovolacích námietok týkajúcich sa neurčitosti a nezrozumiteľnosti Notárskej zápisnice namietal, že odvolací súd sa odklonil od označenej ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, pričom vec v tomto smere nesprávne právne posúdil, keď odvolací súd dospel k záveru, že zmenková suma bola vyplnená korektne a správne, pričom odvolací súd úplne opomenul vziať na zreteľ, že na predmetné vyúčtovanie má nepochybne vplyv práve Notárska zápisnica, ktorá je však pre svoju neurčitosť a nezrozumiteľnosť absolútne neplatná v celom rozsahu. Ďalej tiež dovolateľ tvrdil, že uvedené rovnako tak súd nedostatočne zdôvodnil vo vzťahu k absencii vyplnenia zmenkovej sumy. K tomuto dovolací súd len stručne uvádza, že táto námietka nebola súčasťou námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu, preto sa ňou nemôže zaoberať ani najvyšší súd v dovolacom konaní. Uvedená právna otázka nebola podstatná pre rozhodnutie odvolacieho súdu.

110. V rámci dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom dovolateľ zároveň namietal posúdenie otázky podpisu žalovaného 4/ na zmenke, ktorý sa nachádzal mimo zmenky a mimo vonkajšieho orámovania zmenky a ku ktorému bolo dodatočne doplnené orámovanie. Odvolací súd k tejto otázke uviedol, že podstatná bola tá skutočnosť, že žalovaný 4/ sa podpísal k doložke per aval, čím potvrdil svoje ručiteľské prehlásenie. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že nemožno vo všeobecnosti prijať záver o tom, že každý text, ktorý sa nachádza mimo orámovania pôvodného textu zmenky, nie je súčasťou zmenky len z dôvodu, že orámovanie nekryje neskôr dopísaný text. Podstatnou na predmetnej zmenke bola skutočnosť, že doložka bola krytá podpisom žalovaného 4/ a existovala priestorová súvislosť medzi touto doložkou a podpisom žalovaného 4/ a aj v prípade dodatočného dopísania doložky per aval len k samotnému podpisu žalovaného 4 na líci zmenky, táto spôsobuje účinky zmenkového ručenia v zmysle § 31 ods. 3 ZZŠ.

111. Najvyšší súd s poukazom na rozsudky najvyššieho súdu z 29.10.2024, sp. zn. 5ObdoZ/1/2024, rozsudok z 28.5.2025, sp. zn. 5ObdoZ/2/2024, rozsudok z 29.7.2025, sp. zn. 5ObdoZ/1/2025, rozsudok z 12.11.2025, sp. zn. 3ObdoZ/1/2024 a rozsudok z 26.5.2026, sp. zn. 3ObdoZ/3/2025, konštatuje prípustnosť dovolania žalovaného 4/ podľa § 421 ods. 1 CSP, keď dovolateľom položená, aj keď zhodná právna otázka, sa týka vždy inej zmenkovej listiny.

112. Zo skutkového stavu zisteného súdmi nižšej inštancie vyplynulo, že podpis žalovaného 4/ nachádzajúci sa na lícnej strane zmenky je pripojený k doložke „per aval“ s osobnými údajmi žalovaného 4/ a nachádza sa v bezprostrednej blízkosti doložky ostatných avalistov, z čoho je možné konštatovať priestorovú súvislosť podpisu s ostatným textom zmenky. Identifikačné údaje žalovaného 4/, doložka „per aval“, dátum podpisu a podpis žalovaného 4/ boli na zmenke kryté orámovaním, ktoré nadväzuje na pôvodné orámovanie zmenky, pričom žalovaný 4/ práve dodatočné orámovanie v konaní namietal. Žalovaný 4/ v konaní sám uviedol, že svoj podpis na blankozmenku pripojil po tom, čo tam žalobca rukou dopísal doložku avalistu s osobnými údajmi o žalovanom 4/. Umiestnenie svojho podpisu na lícnej strane zmenky v bezprostrednej blízkosti doložky ostatných avalistov rovnako nenamietal.

113. Dovolací súd konštatuje, že podstatná je práve priestorová súvislosť a nadväznosť na ostatný text zmenky, ktorá nevzbudzuje pochybnosť o tom, že ide o súčasť zmenky. Umiestnenie avalu na posudzovanej zmenke podľa najvyššieho súdu jednoznačne preukazuje súvis s ostatným textom zmenky a ani dodatočnosť orámovania nemá potenciál túto jednoznačnú priestorovú súvislosť zmeniť.

114. Dovolací súd poukazuje aj na vyššie citované rozsudky najvyššieho súdu (sp. zn. 5ObdoZ/1/2024, sp. zn. 5ObdoZ/2/2024, sp. zn. 5ObdoZ/1/2025, sp. zn. 3ObdoZ/1/2024 a sp. zn. 3ObdoZ/3/2025),

ktoré dospeli k zhodnému záveru podporenému aj odkazom na odbornú literatúru, podľa ktorej „je z hľadiska právne významných skutočností možné rozlišovať doplnené údaje na blankozmenke na právne významné a právne bezvýznamné. Právne bezvýznamný doplnený údaj je taký údaj, ktorý nemá žiadny vplyv na kvalitu ani kvantitu práv a povinností účastníkov zmenkovoprávneho vzťahu. Ide napríklad o vyznačenie podčiarkovníka pod bezpodmienečný sľub alebo vyznačenie rámčeka pri doložke „per aval“, alebo vyznačenie hologramu s ochranným prvkom listiny, alebo ozdobného údajja (krížik, hviezdička tak, že nezasahujú do podstaty náležitostí na zmenke). Právne bezvýznamný doplnený údaj, či už je doplnený v súlade, alebo v rozpore s zmluvou o vyplňovacom práve, nie je právne relevantný na možnú obranu zmenkového dlžníka voči plateniu zmenky. Uvedené vyplýva z logiky veci, keďže právne bezvýznamný údaj nie je spôsobilý ovplyvniť ani kvalitu, ani kvantitu zmenkového záväzkového vzťahu, t. j. nemá žiadny vplyv na práva majiteľa zmenky ani vplyv na povinnosti zmenkového dlžníka“ (Jablonka, B., Zákon zmenkový a šekový. Komentár. Prvé vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2017, s. 66).

115. Najvyšší súd v predmetných rozhodnutiach konštatoval, že odvolací súd dospel k správne právnemu záveru, podľa ktorého na základe ručiteľského vyhlásenia žalovaného 4/ na bianko zmenke, bez ohľadu na jeho dodatočné samostatné orámovanie, napísaného na okraji zmenkovej listiny, na boku orámovania zmenky (doplnenej bianko zmenky), ktoré obsahuje ručiteľskú doložku vyjadrenú slovami „per aval“, podpísaného žalovaným 4/ (zmenkovým ručiteľom) k jeho osobným údajom a dátumu podpisu, vzniklo zmenkové ručenie žalovaného 4/ ako zmenkového ručiteľa so záväzkom plniť zo zmenky jej majiteľovi ako ten, za koho sa zmenkový ručiteľ zaručil.

116. Dovolací súd aj vo veci prejednávanej dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 4/ je v tejto právnej otázke prípustné, ale nie je dôvodné, keď sa odvolací súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia veci, preto je potrebné dovolanie žalovaného podľa § 448 CSP v tejto časti zamietnuť.

117. Dovolateľ v rámci svojho dovolania vyvodzoval nesprávne právne posúdenie tiež podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, pričom v texte dovolania špecifikoval okruh otázok, ktoré majú byť aj predmetom ním podanej ústavnej sťažnosti (vedenej pod Rvp 394/2025). Dovolateľ priamo v dovolaní (bod 199) uvádza, že najvyšší súd už túto otázku (posúdenie zákonnej 3-dňovej lehoty na podanie zmenkových námietok, ktorú dovolateľ považuje za ústavne nekonformnú a postavenie dovolateľa ako spotrebiteľa) riešil v rozhodnutí sp. zn. 5ObdoZ/1/2024 zo dňa 29.10.2024. Prípustnosť podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ však zakladá na špecifickej konštrukcii, že hoci najvyšší súd predmetnú právnu otázku už vyriešil v rozhodnutí sp. zn. 5ObdoZ/1/2024, a nakoľko toto rozhodnutie bolo napadnuté ústavnou sťažnosťou (Rvp 394/2025), tak dovolateľ formuluje záver, že ak ústavný súd toto rozhodnutie zruší, otázka sa potom stane v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu neriešenou.

118. Dovolací súd k uvedenému len stručne konštatuje, že dovolanie nemôže byť založené na hypotetickej alebo podmienenej situácii (že sa otázka v budúcnosti stane neriešenou). V momente podania dovolania judikatúra existovala, takže podmienka že otázka „v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená“ nie je splnená. Voľba dovolacieho dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) za situácie, kedy judikatúra existuje, je procesne nesprávna a zakladá neprípustnosť dovolania žalovaného 4/. Zároveň dovolateľ argumentuje porušením práva na zákonného sudcu, nesprávnym obsadením súdu a porušením práva na spravodlivé konanie z dôvodu nepoloženia prejudiciálnej otázky, teda zmiešava dovolacie dôvody (zmätočnosť vs. právna otázka), a takto formulovaná argumentácia obsahovo smeruje skôr k namietaniu väd zmätočnosti konania (v zmysle § 420 CSP).

119. Vzhľadom na to, že dovolateľ zákonom vyžadovaným spôsobom nesformuloval právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola ešte vyriešená (nesprávne zvolil ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keďže judikatúra v čase podania existovala), a uplatnený dôvod koncipoval len podmienene resp. hypoteticky, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil dovolanie žalovaného 4/ v tejto časti ako neprípustné a podľa § 447 písm. f) CSP ho odmietol.

120. Podľa § 447 písm. c) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

121. Podľa § 447 písm. f) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

122. Podľa § 448 CSP, dovolací súd zamietne dovolanie, ak dovolanie nie je dôvodné.

123. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže v časti nie je daná procesná prípustnosť ani dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. e), f) CSP, ani prípustnosť podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP a dovolanie v časti podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je dôvodné, dovolací súd o dovolaní rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Súčasne zamietol návrhy dovolateľa na prerušenie dovolacieho konania (§ 162 ods. 3 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP).

124. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva, pretože žalobcovi ako úspešnej strane v dovolacom konaní (podľa obsahu spisu) žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli.

125. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.